

Landbrugsejendommen
v/Kristoffer Serup Hald
Damhusvej 59
7660 Bækmarksbro

29. juni 2017

Teknik & Miljø
Rådhusgade 2
7620 Lemvig
Telefon: 9663 1200

Mail: teknik@lemvig.dk
J.nr.: 09.17.18P19-0112
S.nr.: 138123
B.nr.: 1134256

Ref.: SIBN
Dir.tlf.: 9663 1112

Miljøgodkendelse,
Version 3,
Q-gruppen 01-02-2017

§12-miljøgodkendelse af Husdyrbrug

CVR-nr. 30 23 31 31
P-nr. 1.013.038.488

Damhusvej 59
7660 Bækmarksbro
matrikel nr. 8g, Møborg Ejerlav, Møborg

Hedevang, 1948

Godkendelse af den 29. juni 2017
Annoncedato den 3. juli 2017

Indholdsfortegnelse

Datablad	3
Læsevejledning	4
1.1. Beskrivelse af projektet	6
1.2. Afgørelse	6
1.3. Ikke teknisk resumé	7
1.4. Vilkår	7
1.5. Offentlighed og høring	15
1.6. Klagevejledning	18
2. Generelle forhold	20
2.1. Meddelelsespligt	20
2.2. Gyldighed	20
2.3. Revurdering og retsbeskyttelse	20
3. Anlægsbeskrivelse	23
3.1. Lokalisering	23
3.1.1. Landskabelige forhold	24
3.2. Dyrehold, staldanlæg og management	26
3.3. Energi- og vandforbrug	29
3.4. Gener	31
3.4.1. Lugt	31
3.4.2. Støj	31
3.4.3. Lys	33
3.4.4. Fluer og skadedyr	33
3.4.5. Støv	33
3.4.6. Transport	33
3.5. Forurening	34
3.5.1. Spildevand herunder regnvand	34
3.5.2. Husdyrgødning og foder	34
3.5.3. Affald	35
3.5.4. Råvarer og hjælpestoffer	35
3.5.5. Driftsforstyrrelser eller uheld	35
3.6. Ammoniaktab - generelt	36
3.7. Ammoniakupvirkning af natur	36
3.7.1. Beskyttet natur	36
3.7.2. Habitatvurdering og Bilag IV-arter	37
4. Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV-arter)	40
<i>Bilag</i>	44

Datablad

Ansøger	SvineRådgivningen v. Heidi Birch Wentzlau Birk Centerpark 24 7400 Herning hbw@sraad.dk for Kristoffer Hald Damhusvej 59 7660 Bækmarksbro Tlf.: 97 88 99 33/23 62 27 75 hedevang@skylinemail.dk
Husdyrbrugets adresse	Damhusvej 59 7660 Bækmarksbro
Matrikelnummer	8g, Møborg Ejerlav, Møborg
Virksomhedens art	Sohold med smågrise
Ejer	Kristoffer Hald Damhusvej 59 7660 Bækmarksbro
CVR-nummer	30 23 31 31
CHR-nummer	58 307
P-nummer	1.013.038.488
Tilsynsmyndighed	Lemvig Kommune
Forside	Foto: Sylvest Jensen Luftfoto; Det Kgl. Bibliotek, København http://www.kb.dk/danmarksetfraluftten

Læsevejledning

Denne miljøgodkendelse er opdelt i to hovedafsnit. Første del udgøres af selve godkendelsen med de vilkår, Lemvig Kommune stiller vedrørende indretning og drift.

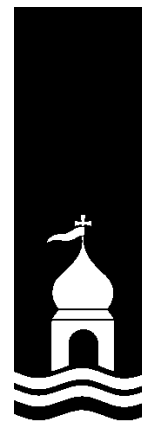
Anden del er den miljøtekniske beskrivelse og vurdering. Her er ejendommens anlæg beskrevet nærmere, og der er redegjort for den påvirkning, husdyrbruget forventes at have på omgivelserne.

Sagen er behandlet efter LBK nr. 442 af 13. maj 2016 og nr. 256 af 21. marts 2017 om miljøgodkendelse m. v. af husdyrbrug, herefter også kaldet Husdyrgodkendelsesloven eller Husdyrloven.

Der er ikke udarbejdet en godkendelse af bedriftens arealer, da der fra og med 2. marts 2017 ikke skal fastsættes arealvilkår i afgørelser efter Husdyrlovens §§ 10-12, jævnfør § 10, stk. 10 i *Forslag til Lov om ændring af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, lov om miljøbeskyttelse, lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække og forskellige andre love* (L114, endeligt vedtaget af Folketinget den 23. februar 2017).

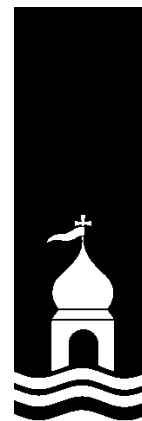
Miljøregulering af landbrugsarealer sker fremadrettet ved generelle regler i *Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., Husdyrgødningsbekendtgørelsen* og *Lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække*.

*Miljøgodkendelse
med vilkår*

1.1. Beskrivelse af projektet

Det søgte projekt indebærer, at det eksisterende sohold med smågrise på Hedevang udvides.

Der opføres ny farestald, smågrisestald og drægtighedsstald, samt en ny gyllebeholder.

Dyreholdet udvides fra 664 årssøer, 23.244 smågrise (7,2 - 30 kg) og 330 polte (80 - 107 kg) til 1.500 årssøer, 57.000 smågrise (7,2 - 30 kg) og 800 sopolte (50 - 107 kg).

Ansøgningen er indsendt via det digitale ansøgningssystem på www.husdyrgodkendelse.dk, skemanummer 87 289 og supplerende skema 94 560 (luftrensning), Ansøgningen er indsendt den 15. december 2016.

1.2. Afgørelse

Lemvig Kommune godkender det søgte projekt.

Miljøgodkendelsen er givet på vilkår, der har til hensigt at beskytte den omgivende natur og miljø, samt de omkringboende.

Husdyrbruget godkendes efter Husdyrgodkendelseslovens § 12, stk. 1, da husdyrbruget godkendes til mere end 750 stipladser til årssøer.

Lemvig Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg og arealer, herunder, at der anvendes den bedste tilgængelige teknik. Endvidere vurderer kommunen, at husdyrbruget ved at efterleve vilkår i godkendelsen kan drives uden væsentlige påvirkninger af miljøet.

Vær opmærksom på at godkendelser og tilladelser efter anden lovgivning, for eksempel udlednings-, nedrivnings- og byggetilladelse, ikke er indeholdt i denne godkendelse, men skal søges særskilt hos Lemvig Kommune.

På Lemvig Kommunes vegne den 29. juni 2017.

Simon Bach Nielsen

Miljøingeniør

1.3. Ikke teknisk resumé

Ansøgers beskrivelse

Ansøger ønsker at udvide tilladelsen på bedriften fra nuværende 664 årssøer, 23.244 smågrise fra 7,2 - 30 kg og 330 polte fra 80 - 107 kg, i alt 256,6 DE til 1500 årssøer, 57.000 smågrise fra 7,2 - 30 kg og 800 polte fra 50 - 107 kg svarende til i alt 607,8 DE.

Udvidelsen består af en ny farestald (1700 kvm), -placeret i forlængelse af den nuværende farestald. Derudover en forlængelse af eksisterende drægtighedsstald (2800 kvm) samt en ny smågrisestald (3300 kvm) placeret på anlæggets NV-side. Samlet set en bygningsudvidelse på 7.800 kvm.

Hele bygningsanlægget fremtræder efter udvidelsen som et samlet og veldefineret anlæg der kan placeres bag eksisterende og veletablerede beplantninger i terræn.

Ansøger ønsker i forbindelse med bygningsudvidelsen at udvide opbevaringskapaciteten på adressen med yderligere 5000 kbm. Tanken placeres i tilknytning til eksisterende lager. Husdyrgødningen afsættes til biogas og skal efter forgasningen afsættes direkte til aftagere og opbevares derfor i eksterne lagre. Ejendommens eksisterende opbevaringsanlæg rummer 6 mdr's husdyrgødning ved fuld drift i anlægget.

Ansøger afsætter al husdyrgødning via biogasanlæg - ansøgningen indsendes derfor uden arealer til udbringning.

Ansøgning til beskrivelse af alternativt virkemiddel: 94.560f

1.4. Vilkår

Miljøgodkendelsen indeholder en række konkrete vilkår for husdyrbrugets drift, indretning og kontrol. Vilkårene skal medvirke til at sikre

- at indretning og drift af husdyrbruget sker i overensstemmelse med ansøgningsmaterialet samt den miljøtekniske beskrivelse og vurdering
- at yderligere miljøkrav, fastsat på grundlag af kommunens vurdering af ansøgningen, overholdes

- at risikoen for, at der forekommer forurening eller gener ud over de forventede ifølge miljøvurderingen, minimeres.

Husdyrbruget skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet, den vedlagte miljøtekniske beskrivelse og vurdering, samt godkendelsens vilkår.

Vilkår **13** og **14** omhandler behandling af ventilationsluft i projektet smågrisestald med biologisk luftrensning. Ansøger kan i projekteringen frit vælge at tage luftrensningsteknologien i anvendelse, og er herved forpligtet til at overholde vilkår **13** og **14**. Vælger ansøger dette, bortfalder vilkår **11** og **12**.

Tilsvarende bortfalder vilkår **13** og **14** om biologisk luftrensning, hvis vilkår **11** og **12** om gyllekøling i stedet overholdes.

1. Tidsfrist

Denne miljøgodkendelse bortfalder, hvis den ikke er udnyttet senest 2 år efter, at den er meddelt.

2. Produktionstilladelse

Efter etablering af ny farestald, drægtighedsstald og smågrisestald, samt gyllebeholder må dyreholdet på husdyrbruget maksimalt udgøre

1.500 årssøer

57.000 smågrise (7,2 – 30 kg)

800 sopolte (50 – 107 kg)

Produktionen må på intet tidspunkt overstige de begrænsninger, der følger af anden lovgivning.

3. Omlægning af dræn

Den rørlagte grøft umiddelbart vest for staldanlægget skal omlægges til en lukket rørføring i en afstand af mindst 15 meter fra det projekterede byggeri.

Omlægning til lukket rør skal dokumenteres af en autoriseret kloakmester.

Omlægningen skal udføres og kloakmestererklæring herfor skal fremsendes til Lemvig Kommune inden byggeriet iværksættes.

4. Placering af nyt byggeri

De projekterede nye staldbygninger og gyllebeholderen skal placeres og dimensioneres som angivet på bilag 1.

Byggeriet skal opføres i samme materialer, som det eksisterende anlæg og uden reflekterende overflader.

5. Beplantning

De eksisterende læhegn omkring staldanlægget (markeret på bilag 2) skal til stadse vedligeholdes og om nødvendigt fornyes med nye planter, så der fastholdes en tæt, afskærmende beplantning mod nord, øst og syd.

6. Staldsystem i projekteret farestald

Projekteret farestald skal indrettes til søer med smågrise i kassestier med delvist fast gulv efter principperne i *Farestald - indretning*; <http://svineproduktion.dk/Viden/I-stalden/Staldsystem/Stiindretning/Farestald>

Farestalden skal indrettes med maksimalt 254 stipladser til diegivende søer, eksklusiv sygestier.

Der må ikke etableres gyllekumme under det faste gulv.

7. Staldsystem i projekteret smågrisestald

Projekteret smågrisestald skal indrettes som to-klimastald med delvist fast gulv efter principperne i *Smågrisestald - Indretning To-klimastier med delvist spaltegulv*;

<http://svineproduktion.dk/Viden/I-stalden/Staldsystem/Stiindretning/Smaagrisestald>

Smågrisestalden skal indrettes med maksimalt 5.520 stipladser til smågrise, eksklusiv sygestier.

Der må ikke etableres gyllekumme under det faste gulv.

8. Staldsystem i projekteret poltestald

Projekteret poltestald skal indrettes med 50-75 % fast gulv og efter principperne i Miljøstyrelsens Teknologiblade for slagtesvin *Delvist fast gulv*,

http://www2.mst.dk/Wiki/GetFile.aspx?File=/BAT/Teknologiblade/Delvistfastgulv_version3_110329.pdf

Poltestalden skal indrettes med maksimalt 220 stipladser til sopolte, eksklusiv sygestier.

Der må ikke etableres gyllekumme under det faste gulv.

9. Staldsystem i projekteret løbe- og drægtighedsstald

Projekteret løbe- og drægtighedsstald skal indrettes til individuelt opstaldede og løsgående søer med delvist spaltegulv efter principperne i Dansk Landbrugsrådgivnings BAT-blad nr.

106.01-51, *Delvist spaltegulv med skraber og køling af kanalbund.*

Drægtighedsstalden skal indrettes med maksimalt 372 stipladser til løsgående søer og 228 stipladser til individuelt opstaldede søer, eksklusiv sygestier.

Der må ikke etableres gyllekumme under det faste gulv.

10. Staldsystem i eksisterende farestald

De tre projekterede stier i eksisterende farestald skal indrettes til søer med smågrise i kassestier med delvist fast gulv efter principperne i *Farestald - indretning*;

<http://svineproduktion.dk/Viden/I-stalden/Staldsystem/Stiindretning/Farestald>

Der må ikke etableres gyllekumme under det faste gulv.

11. Gyllekølingsanlæg i eksisterende smågrisestald og løbe- og drægtighedsstald

Alle gyllekanalerne i eksisterende smågrisestald og løbe- og drægtighedsstald, i alt 1.460 m² er forsynet med køleslanger, der er forbundet til en varmepumpe.

- a. Varmepumpen skal levere en årlig køleydelse på mindst 114.473 KWh.
- b. Der skal være monteret en typegodkendt energimåler på varmepumpen. Energimåleren skal være forsynet med automatisk datalogger, der registrerer den månedlige og årlige køleydelse målt i KWh.

Alternativt kan der installeres en typegodkendt timetæller, som registrerer varmepumpens driftstimer.

- c. Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm, samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
- d. Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.
- e. Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO-certifikat eller en tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt.

Den årlige kontrol skal som minimum bestå af afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alarmerne, samt sikkerhedsanordningen.

- f. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed.

Registreringen fra datalogger/timetæller, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige servicereporter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevise på tilsynsmyndighedens forlangende.

12. Gyllekølingsanlæg i projekteret løbe- og drægtighedsstald

- a. Alle gyllekanalerne i projekteret løbe- og drægtighedsstald, i alt 1.165 m² skal forsynes med køleslanger, der forbindes med varmepumpe.
- b. Varmepumpen skal levere en årlig køleydelse på mindst 95.417 kWh.
- c. Der skal monteres en typegodkendt energimåler på varmepumpen. Energimåleren skal være forsynet med automatisk datalogger, der registrerer den månedlige og årlige køleydelse målt i kWh.

Alternativt kan der installeres en typegodkendt timetæller, som registrerer varmepumpens driftstimer.

- d. Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm, samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
- e. Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.
- f. Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO-certifikat eller en tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt.

Den årlige kontrol skal som minimum bestå af afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alarmerne, samt sikkerhedsanordningen.

- g. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed.

Registreringen fra datalogger/timetæller, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige servicereporter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevise på tilsynsmyndighedens forlangende.

13. Biologisk luftrensningsanlæg, indretning og drift

- a. Alle afkast fra ny smågrisestald skal tilsluttes et biologisk luftrensningsanlæg.
- b. Luftrensningsanlægget skal forsynes med differenstrykmåler, vandmåler samt ledningsevnesensor. Ledningsevnesensoren skal være placeret i _____.
- c. Luftrensningsanlægget skal indstilles til at behandle udsugningsluften op til _____ m³ luft pr. time, hvor m³ luft pr. time svarer til __ % af den maksimale ventilationskapacitet fra smågrisestalden. De første 0 - _____ m³ luft pr. time udsugningsluft skal altid ledes gennem luftrensningsanlægget.
- d. Luftrensningsanlægget skal være i drift året rundt.
- e. Luftrensningsanlæggets ledningsevne skal være _____ milliSiemens (mS)/cm.
- f. Tryktabet over luftrensningsanlægget må ikke overstige _____ pascal (Pa).
- g. Luftrensningsanlægget skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Producentens vejledning skal opbevares på husdyrbruget.

14. Biologisk luftrensningsanlæg, egenkontrol

- a. Der skal føres en logbog for luftrensningsanlægget, hvori følgende registreres:
 - Ledningsevnen (som minimum på timebasis)
 - Luftrensningsanlæggets driftstid
 - Månedlige målinger af vandforbruget og tryktabet
 - Tidspunkter for rengøring/skiftning af filtre
 - Enhver form for driftsstop med angivelse af årsag og varighed.
- b. Der skal indgås en skriftlig aftale med producenten/leverandøren om serviceeftersyn af luftrensningsanlægget. Luftrensningsanlægget skal kontrolleres af producenten/leverandøren mindst 1 gang årligt. Kalibrering af ledningsevnesensoren skal foretages mindst én gang årligt. Serviceaftalen med producenten skal opbevares på husdyrbruget.
- c. Tilsynsmyndigheden skal straks underrettes, såfremt luftrensningsanlægget er ude af drift i en periode på mere end 5 dage.
- d. Logbogen/den elektroniske registrering af data, kontrolrapporter samt dokumentation for kalibrering af ledningsevne-

sensoren skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Vilkår 13 og 14 er standardvilkår fra Miljøstyrelsens Teknologiblad om biologisk luftrensning. Vilkår 13 bliver i nødvendigt omfang tilpasset det konkrete luftrensningsanlæg, jf. Husdyrlovens § 53, stk. 2.

15. Lavenergibelysning

Udtjente pærer, lysstofrør og andre lyskilder skal udskiftes til lavenergibelysning i det omfang, at det er muligt.

16. Serviceaftale for ventilationsanlæg

Ejendommens ventilationsanlæg skal mindst en gang årligt efterses og i fornødent omfang repareres af en fagkyndig. Dokumentation for servicetjek og udførte reparationer skal kunne forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.

17. God hygiejne på husdyrbruget

Hele ejendommen og dens omgivelser skal renholdes, således aflugtgener begrænses mest muligt.

18. Flue- og skadedyrsbekæmpelse

På husdyrbruget skal der foretages effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med de af Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi, fastsatte retningslinjer herom.

19. Affald

Dagrenovationslignende og forbrændingseget affald skal opsamles i en container beregnet til formålet.

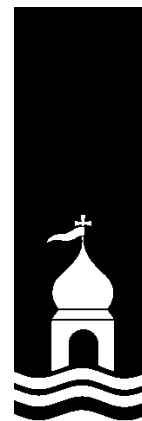
Deponeringseget affald skal frasorteres og opbevares under tag.

Ikke-genanvendeligt PVC-affald skal frasorteres og opbevares under tag.

Ikke-genanvendeligt farligt affald skal opbevares under tag i separate, egnede beholdere.

Alt olieaffald skal opbevares i tromler eller andre egnede beholdere, der er placeret indendørs, på tæt gulv uden afløb. Affaldsoplaget skal være placeret på en sådan måde, at et eventuelt spild ikke kan løbe ud af døre og porte eller ud af en utæt sokkel eller lignende. Det skal sikres, at et eventuelt spild kan opsamles indendørs. Anvendes der spildbakke eller opkant omkring oplaget, skal dette indrettes således, at indholdet fra den største beholder kan tilbageholdes.

Klinisk risikoaffald som kanyler, hætteglas og lignende skal opbevares i en engangsplastspand, beregnet til formålet.

20. Støj

Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer se tabel herunder.

Dag	Periode	Reference-tidsrum	Værdi
Mandag- fredag	kl. 07.00-18.00	8 timer	55 dB(A)
Lørdag	kl. 07.00-14.00	7 timer	55 dB(A)
Lørdag	kl. 14.00-18.00	4 timer	45 dB(A)
Søn- og helligdage	kl. 07.00-18.00	8 timer	45 dB(A)
Alle dage (aften)	kl. 18.00-22.00	1 time	45 dB(A)
Alle dage (nat)	kl. 22.00-07.00	½ time	40 dB(A)

For dag-, aften og natperioden skal grænseværdierne overholdes inden for det mest støjbelastede tidsrum på henholdsvis 8 timer (lørdag 7 og 4), 1 time og ½ time.

Maksimalværdier af støjniveauet må om natten ikke overstige ovennævnte kravværdier med mere end 15 dB(A).

Hvis tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedr. støj fra husdyrbruget er velbegrundede, skal husdyrbruget igennem en akkrediteret virksomhed for egen regning eftervise, at de stillede støjkrav er overholdt. Med mindre der er tale om overskridelser af grænserne, kan målingerne højst kræves udført én gang årligt og skal foretages i overensstemmelse med miljøstyrelsens gældende vejledning.

21. Forebyggelse af forurening via overfladeafløb

Det skal sikres, at der ikke er risiko for forurening af vandmiljøet via overfladeafløb på ejendommen.

Foder, gødning, husdyr, olie, kemikalier og forurenende stoffer i øvrigt må derfor ikke oplagres, anvendes eller transporteres i nærheden af overfladeafløb.

22. Beredskabsplan

Husdyrbrugets beredskabsplan skal løbende opdateres. Beredskabsplanen skal opbevares på ejendommen, være tilgængelig for alle ansatte og skal fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Husdyrbrugets beredskabsplan er vedlagt som bilag 6.

23. Beholder til opsamling af vaskevand, restvand m.v.

Husdyrbruget skal til enhver tid råde over 9 måneders opbevaringskapacitet for restvand, vaskevand, flydende husdyrgødning, m.v.

Husdyrbruget skal til enhver tid kunne dokumentere skriftligt, at der er indgået de fornødne opbevaringsaftaler, som sikrer at vilkåret overholdes.

24. Påfyldning af gyllevogne

Påfyldning af gyllevogne fra gyllebeholdere skal ske på en befæstet plads uigennemtrængelig for fugt, med afløb til gyllestemet.

Alternativt kan der anvendes gyllevogne med påmonteret sugetårn med overløbssikring, der forhindrer ethvert gyllespild.

25. Kontrolvilkår og egenkontrol

For at kunne kontrollere at husdyrbruget overholder godkendelsens vilkår, samt gældende miljølovgivning, skal husdyrbruget opbevare eller på forlangende inden 4 uger fremskaffe følgende dokumenter for de seneste 5 år:

- Årlige opgørelser af dyreholdets størrelse.
- Årlige opgørelser af ejendommens samlede vand- og energiforbrug.

26. Husdyrbrugets ophør

Ved ophør af driften, skal husdyrbruget foretage oprydning i et sådan omfang, at forureningsfare undgås.

Herunder skal olietanke, gylletanke, gyllekølingsanlæg, luftrensingsanlæg og andre lagre af miljøfremmede stoffer tømmes og stofferne bortskaffes efter gældende regler.

1.5. Offentlighed og høring

Foroffentlighed

Det søgte projekt er offentliggjort på Lemvig Kommunes hjemmeside i perioden 28. december 2016 – 25. januar 2017, samt ved annoncering i Lokalavisen i Lemvig. Holstebro Museum har anmodet om ansøgningsmateriale ved den foroffentlige høring.

Høring af ansøger og interessenter

Kommunens forslag til miljøgodkendelse har været sendt i høring hos ansøger og ansøgers rådgiver.

Herefter er naboer og interesseorganisationer orienteret om forslaget ved 6 ugers høring:

- Damhusvej 50, 7570 Vemb
- Damhusvej 51, 7660 Bækmarksbro
- Damhusvej 52, 7660 Bækmarksbro
- Damhusvej 53, 7660 Bækmarksbro
- Damhusvej 55, 7660 Bækmarksbro
- Damhusvej 60, 7660 Bækmarksbro
- Damhusvej 61, 7660 Bækmarksbro
- Damhusvej 64, 7660 Bækmarksbro
- Damhusvej 67, 7660 Bækmarksbro
- Damhusvej 68, 7660 Bækmarksbro
- Damhusvej 71, 7660 Bækmarksbro
- Damhusvej 72, 7660 Bækmarksbro
- Damhusvej 74, 7660 Bækmarksbro
- Fjordsidevej 5, 7660 Bækmarksbro
- Fjordsidevej 6, 7660 Bækmarksbro
- Fjordsidevej 9, 7660 Bækmarksbro
- Fjordsidevej 11, 7660 Bækmarksbro
- Fjordsidevej 17, 7660 Bækmarksbro
- Holmgårdvej 162, 7660 Bækmarksbro
- Holmgårdvej 184, 7660 Bækmarksbro
- Kikkenborgvej 10, 7660 Bækmarksbro
- Krarupvej 13, 7660 Bækmarksbro
- Krarupvej 14, 7660 Bækmarksbro
- Krarupvej 15, 7660 Bækmarksbro
- Møborgkirkevej 20, 7660 Bækmarksbro
- Møborgkirkevej 27, 7660 Bækmarksbro

- Danmarks Naturfredningsforening, jens.johan.brogaard@altiboxmail.dk og dnlemvig-sager@dn.dk
- Det Økologiske Råd, husdyr@ecocouncil.dk

- Holstebro Museum, mette.klingenberg@holstebro-museum.dk

Lemvig Kommune har modtaget et hørings svar ved nabohøringen. Hørings svaret var et accept af det søgte projekt uden øvrige bemærkninger.

Offentliggørelse

Miljøgodkendelsen offentliggøres på Lemvig Kommunes hjemmeside, www.lemvig.dk den 3. juli 2017 samt ved annoncering i Lokalavisen i Lemvig. Følgende har fået meddelelse om udarbejdelse af godkendelsen:

- Damhusvej 59, 7660 Bækmarksbro
- SvineRådgivningen, hbw@sraad.dk
- Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Sundhedsstyrelsen, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg, senord@sst.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, dnlemvig-sager@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité v/Jens Johan Brogaard, Torsvej 111, 7620 Lemvig, jens.johan.brogaard@altiboxmail.dk
- Dansk Ornitologisk Forening – Vestjylland, lemvig@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V, natur@dof.dk
- Friluftsrådet LimfjordSyd, limfjordsyd@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet, Scandiagade 12, 2450 København SV, fr@friluftsradet.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd Reventlowsgade 14, 1651 København V, ae@aeraadet.dk
- Dansk Botanisk Forening, Jyllandskredsen, att. Signe Normand, Aarhus University, Ny Munkegade 114, DK-8000 Aarhus C, dbf.oestjylland@gmail.com
- Danmarks Sportsfiskerforbunds Miljøkoordinator, Erik Schou Nielsen, Rosenvej 18, 8240 Risskov, enie@aabc.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia, mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Dansk Fritidsfiskerforbund, Arne Rusbjerg, Engvej 42 7490 Aulum, teamstr@gmail.com

- Aktive Fritidsfiskere i Danmark v. Leif Søndergård, Søvej 6, 7860 Spøttrup, afid@aktivefritidsfiskere.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17,3, Postboks 2188, 1017 København K, fbr@fbr.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N, husdyr@ecocouncil.dk

1.6. Klagevejledning

Afgørelsen er truffet i medfør af § 12, stk. 1 i Lovbekendtgørelse om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, nr. 256 af 21. marts 2017. Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet i henhold til § 76 i Husdyrgodkendelsesloven af følgende;

- Ejeren af Damhusvej 59, 7660 Bækmarksbro
- Embedslægeinstitutionen
- Enhver, der har en individuel interesse i sagens udfald.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du som privat betale et gebyr på kr. 900 og som organisation, forening eller virksomhed kr. 1.800. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller

3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevarerklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for at efterkomme afgørelsen som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Hvis afgørelsen påklages får ansøger besked. Klage over en godkendelse efter § 12, stk. 1 har ikke opsættende virkning med mindre Miljø- og Fødevarerklagenævnet bestemmer andet jf. § 81 i Husdyrgodkendelsesloven. Det betyder, at hvis eventuelt byggeri påbegyndes og en sag påklages kan Miljø- og Fødevarerklagenævnet sætte byggeriet i stå eller kræve nedrivning for ansøgers regning.

Klagefristen udløber den 31. juli 2017.

Denne afgørelse kan indbringes for domstolene indtil 6 måneder efter den dato, hvor afgørelsen bliver meddelt, jævnfør Husdyrgodkendelseslovens § 90.

2. Generelle forhold

2.1. Meddelelsespligt

Inden enhver ændring, etablering eller udvidelse af dyrehold eller anlæg til husdyrproduktion, herunder opbevaringsanlæg skal der indgives forhåndsansøgning til Lemvig Kommune, jævnfør Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §§ 35 og 36.

Ændringer og udvidelser af husdyrbruget, som kan indebære forøget forurening eller andre virkninger på miljøet må ikke foretages uden forudgående godkendelse af Lemvig Kommune efter Husdyrgodkendelseslovens § 12, stk. 3.

2.2. Gyldighed

Udvidelsen skal være udnyttet senest 2 år efter at godkendelsen er meddelt.

Godkendelsen anses for udnyttet ved påbegyndt byggeri, eller ved indgåelse af en bindende skriftlig kontrakt med entreprenør/bygherre som ansøgt.

Hvis godkendelsen ikke helt eller delvist udnyttes i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet.

2.3. Revurdering og retsbeskyttelse

Kommunalbestyrelsen skal tage en godkendelse af et IE-husdyrbrug op til revurdering og om nødvendigt meddele påbud eller forbud efter § 39 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, når EU-Kommissionen i EU-Tidende har offentliggjort en BAT-konklusion, der vedrører den væsentligste af husdyrbrugets aktiviteter omfattet af § 12, stk. 1, nr. 1-3, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Kommunalbestyrelsen skal tage godkendelsen op til revurdering uanset § 40, stk. 1, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug og § 41 a, stk. 1, i lov om miljøbeskyttelse.

Revurderingen skal omfatte alle vilkår i godkendelsen.

Ifølge § 40 stk. 1 i Husdyrgodkendelsesloven må tilsynsmyndigheden ikke meddele påbud eller forbud efter § 39 før der er forløbet 8 år efter meddelelsen af en godkendelse, jævnfør altså ovenstående undtagelse.

Tilsynsmyndigheden skal dog, jævnfør Husdyrgodkendelseslovens § 40, stk. 2, tage godkendelsen op til revurdering og om nødvendigt meddele påbud eller forbud efter § 39, hvis

- der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning,
- forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse,
- forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse,
- væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik skaber mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, eller
- det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

Husdyrbrugets miljøgodkendelse skal, jævnfør § 40 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Den første revurdering skal dog, som nævnt herover, foretages når der er forløbet 8 år.

Jævnfør § 41 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug skal miljøgodkendelsen desuden revurderes, således at husdyrbruget kan overholde ajourførte vilkår senest 4 år efter offentliggørelse af nye BAT-konklusioner.

Det er planlagt at foretage den første revurdering af denne tillægsgodkendelse i **2025**, med mindre der forinden offentliggøres BAT-konklusioner.

Miljøteknisk beskrivelse

3. Anlægsbeskrivelse

Projektet er beskrevet i det fremsendte ansøgningsmateriale. Ansøgningens miljøtekniske redegørelse, herunder oversigtskort af staldanlægget, er vedlagt som bilag til godkendelsen. Projektet er desuden beskrevet i digitale ansøgningskemaer, indsendt via husdyrgodkendelse.dk.

3.1. Lokalisering

Anlæggets placering i forhold til afstandskrav i Husdyrgodkendelseslovens §§ 6 og 8 fremgår af tabel 1. Afstandskrav er opmålt fra nærmeste hjørne af eksisterende eller projekteret staldbygning.

Tabel 1: Generelle afstandskrav

Afstand til	Opmålt afstand	Afstandskrav i Husdyrloven
Nærmeste byzone eller sommerhusområde (Bækmarksbro)	1,3 km	50 m
Nærmeste lokalplanlagte område i landzone til boligformål, offentlige formål, m.v. (Møborg)	1,6 km	50 m
Nærmeste nabobeboelse (Damhusvej 55)	260 m	50 m
Vandforsyningsanlæg (ikke almen) (Damhusvej 59)	77 m	25 m
Vandforsyningsanlæg (almen) (Bækmarksbro Vandværk)	3 km	50 m
Vandløb, dræn og søer (dræn til Grønkær Bæk)	0 m	15 m
Offentlig vej og privat fællesvej (Damhusvej)	95 m	15 m
Levnedsmiddelvirksomhed (ukendt)	>1.000 m	25 m
Beboelse	82 m	15 m
Naboskel	163 m	30 m

Lemvig Kommune har lovliggjort rørlægningen af den åbne grøft umiddelbart vest for staldanlægget ved afgrøelse af 31. marts 2016 efter Vandløbslovens § 17. Rørlægningen er udført med et perforeret drænrør. Det søgte projekt indebærer, at der bygges over drænrøret.

Lemvig Kommune stiller vilkår om, at rørføringen i en afstand af mindst 15 meter fra det projekterede byggeri bliver omlagt til en lukket rørføring, og at omlægningen dokumenteres af en au-

toriseret kloakmester. Vilkåret skal sikre, at Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 6, stk. 3 overholdes. Vilkåret vurderes at være en skærpelse af gældende regler, da der stilles krav om kloakmestererklæring.

Der er cirka 750 meter til nærmeste ammoniakfølsomme naturområde, som er omfattet af Husdyrgodkendelseslovens § 7 (Heder omkring Amstrupsøerne).

Lemvig Kommune konstaterer, at projektet under forudsætning af vilkår om omlægning af drænrør, overholder de generelle afstandskrav i Husdyrgodkendelseslovens §§ 6, 7 og 8.

3.1.1. Landskabelige forhold

Landskab og geologi

Gården Hedevang ligger i landskabskarakterområdet Bækmarksbro Hedeslette.

Hedevang ligger på det flade slettelandskab, syd for hovedopholdslinjen. Området er præget af den flade hedeslette, lange rækker af nåletræshegn, spredte små skov- og plantagearealer og spredt lav bebyggelse. Desuden sætter mange vindmøller et markant præg på landskabet.

Mod øst hæver Møborg Bakkeø sig i det omgivende flade landskab som et markant landskab. Projektet er dog lokaliseret vest for Damhusvej, og oplevelsen af Møborg Bakkeø øst for Damhusvej forstyrres derfor ikke i væsentlig grad af projektet. Møborg Bakkeø opleves særligt ad indfaldsvejene til selve Møborg.

Området omkring Hedevang opleves i en mellemstor skala, som kunne opleves i større skala, var det ikke for de spredte elementer af skov, plantage og læhegn.

Ejendommen ligger uden for geologiske og kulturhistoriske interesseområder.

Foto af ejendommen og det omgivende landskab er vedlagt i bilag 11.

Projektets indvirkning på de landskabelige værdier

Den nuværende bygningsmasse på Damhusvej 59 udgør cirka 7.500 m². Heraf udgør staldanlægget i sig selv cirka 5.500 m².

Den projekterede udvidelse består af nye stalde på cirka 7.800 m², samt en gyllebeholder på 5.000 m³, svarende til 1.250 m².

De projekterede staldudvidelser opføres i tilknytning til de eksisterende stalde og for gyllebeholderens vedkommende i tilknytning til eksisterende gyllebeholder. Udvidelsen vurderes at være erhvervsmæssigt nødvendig for ejendommens drift.

De projekterede færestalde og løbe/drægtighedsstalde opføres i forlængelse af de eksisterende stalde med samme højde og taghældning. Smågrisestalden opføres parallelt med og i tilknytning til de eksisterende bygninger i lignende dimensioner. Udbygningen af anlægget sker i samme materialer, som det eksisterende anlæg, så ejendommen efter udvidelsen fremstår som en samlet enhed.

Ejendommen er lokaliseret uden for landskabelige interesseområder, jævnfør udpegningen i Lemvig Kommuneplan 2013-25.

Den overordnede målsætning i kommuneplanen er dels at bevare og udvikle karakteristiske landskaber af høj kvalitet, dels at finde balance mellem at beskytte og benytte landskaberne. Det fremgår videre af planen, at: "I landskaberne skal en række til tider modstridende interesser forenes: Landbrug, naturbeskyttelse, drikkevand- og råstofindvinding, adgang til naturen samt dyrkelse af fritidsinteresser."

Det søgte projekt ligger ikke i et område udpeget som landskabeligt interesseområde, og vurderes ikke at være i strid med kommuneplanens målsætning.

Fortidsminder, kulturhistorie og beskyttelseslinjer

Der ligger ikke særlige fortidsminder (gravhøje og beskyttede eller fredede diger) inden for 1.000 meter af projektet. Cirka 250 meter nordøst for anlægget ligger et beskyttet dige på cirka 80 meter.

Nærmeste særlige landmark er Møborg Kirke på Møborg Bakkeø, cirka 2 km øst for staldanlægget. Projektet forstyrrer ikke indsigtskiler til kirken.

Projektet ligger udenfor kystnærhedszonen, skovbyggelinjer, strand- og klitbeskyttelseslinjer, å- og søbeskyttelseslinjer, samt kirkebyggelinjer, og er ikke i konflikt med udpegninger eller retningslinjer i kommuneplanen i øvrigt.

Yderligere information i forhold til Museumsloven og byggeprojekter kan findes via

<http://holstebro-museum.dk/arbejdsomraader/-skal-du-grave.html>

Det anbefales, at ansøger kontakter Holstebro Museum forud for opstart af byggeprojekter.

Samlet vurdering

Det søgte projekt vurderes ikke at have et omfang, som vil ændre væsentligt på oplevelsen af landskabets geologiske fortælling om de markante aftryk, som den seneste istid har efterladt.

Det projekterede byggeri afskærer ikke for indsigtskiler til særlige landskabsstrukturer eller landskabselementer, gravhøje,

kirker eller andre væsentlige kulturhistoriske landskabselementer.

Lemvig Kommune stiller vilkår om, at udvidelsen sker i overensstemmelse med det søgte. Herved forstås, at staldudvidelsen skal udformes og placeres som ansøgt.

Bygningsmassen udvides væk fra Damhusvej og i en terrænko-te, der svarer til de eksisterende stalde. Der er ikke betydende indsigt til de nye bygninger fra Damhusvej. Eksisterende læhegn mod syd skærmer byggeriet set fra syd, og eksisterende læhegn på Damhusvej 61 og 59 afskærmer ejendommen, set fra nord.

Fotos fra Damhusvej, beskrivelser og landskabelig vurdering ses i bilag 11.

Der stilles vilkår om, at den eksisterende beplantning skal vedligeholdes og om nødvendigt fornyes.

Samlet set vurderes projektet herefter ikke i væsentlig grad at forstyrre landskabet eller de kulturhistoriske interesser i området.

Alternative placeringer af projektet

Der er ikke forelagt alternative placeringer af projektet i ansøgningsmaterialet. Under sagsbehandlingen er gyllebeholderens placering justeret af hensyn til afstandskrav til vandløb.

Da smågrisestalden placeres parallelt med og i tilknytning til den eksisterende bygningsmasse, og da fare- og løbe/og drægtighedsstalde etableres i naturlig forlængelse af den eksisterende bygningsmasse, vurderer Lemvig Kommune, at der ikke er bedre alternativer til den søgte placering og udformning af udvidelsen på ejendommen.

3.2. Dyrehold, staldanlæg og management

Ansøger har redegjort nærmere for det søgte dyrehold og staldanlæggets indretning og drift i ansøgningen.

Staldanlægget er vist på situationsplan samt ortofotos i bilag 1.

Ansøger beskriver blandt andet:

Alle ejendommens eksisterende samt nye stipladser etableres med delvis fast gulv, der er BAT-teknologi for gulvtype i stalde.

Ansøger har ved etablering af staldanlægget etableret køling under kanalbunde i eksisterende smågrisestalde, løbe- og drægtighedsstalde. Anlægget er i drift og varmen genindvindes til brug i anlægget. Anlægget har i nudriften en aflæst driftstid på ca. 7500 timer pr. år.

Med den ansøgte udvidelse udvides anlæggets varmebehov betydeligt og ansøger ønsker at udvidelsen etableres med samme virkemiddel som eksisterende. Der er derfor valgt en lignende varmepumpe med en tilsvarende effekt. Således etableres den ansøgte udvidelse af løbe- og drægtighedsstald med en årsreduktionseffekt på 9% - 8760 timer.

Ansøger ønsker som alternativ til gyllekøling i nye stalde at kunne etablere luftrensning alene på den nye klimastald. Således kan der med 18 % renseseffekt 8760 t/år eller min. 178 kg NH₃-N pr år opnås en reduktion der modsvarer yderligere etableringer og investeringer i gyllekølingssystemer eller tankoverdækninger.

Den projekterede udformning af staldudvidelsen med de valgte staldsystemer og gyllekøling fastholdes i vilkår. Desuden stilles der vilkår om biologisk luftrensning som alternativ til gyllekøling. Ansøger gives herved metodefrihed til **enten** at vælge gyllekøling i løbe- og drægtighedsstalde **eller** biologisk luftrensning i smågrisestalden.

Miljøstyrelsens Teknologiblad for gyllekøling ses her:

http://www2.mst.dk/wiki/GetFile.aspx?File=/BAT/Teknologiblade/Koelingafgylleistaldetilsøerogsgmaagrise_version1.pdf.

Miljøstyrelsens Teknologiblad for biologisk luftrensning ses her:

http://www2.mst.dk/wiki/GetFile.aspx?File=/BAT/Teknologiblade/Biologiskluftrensningsmaagrise_version1.pdf.

Staldsystemerne i alle staldafsnit vurderes at være de bedst tilgængelige.

Ventilationsanlægget i staldene er fuldautomatisk og temperatur- og fugtstyret. Ventilationen udgør den væsentligste faktor til regulering af dyrenes adfærd.

Der er overbrusning af stierne i de enkelte stalde, dog ikke i farrestalden og i smågriseafsnit med grise under 20 kg af hensyn til dyrevelfærd.

Overbrusningen medvirker til at regulere dyrenes gødeadfærd ved at køle arealer over gyllekummerne, så de våde områder i staldene reduceres til det mindst nødvendige. Det medfører en mindre ammoniakfordampning og lugtmission.

Ventilationsanlæg og foderanlæg kontrolleres dagligt og der er serviceaftaler med leverandørerne, som foretager årlige servicetjek. Det fastholdes i godkendelsens vilkår, at der udføres årlige servicetjek af ventilationsanlægget, og at der forelægges dokumentation herfor på tilsynsmyndighedens forlangende. Dette vilkår har til formål at sikre, at ventilationsanlægget er i optimal drift, så der sikres et passende indeklima i staldene, så dyrene

ikke udviser søleadfærd, der bevirker større ammoniak- og lugtemissioner.

Vilkåret sikrer desuden, at der ikke opstår unødige gener i form af støj, se afsnit 3.4.2.

Ejendommen følger branchekoden *God produktionspraksis i primærproduktionen*. Branchekodens formål er at opnå en høj foder- og fødevarer sikkerhed gennem god hygiejne, og efterlevelse af branchekoden i sig selv udtrykker ikke en særlig miljøindsats.

Dog indebærer branchekoden generelt, at ejer og de ansatte har erfaring med at efterleve procedurer og dokumentationskrav, hvilket forudsætter et højt niveau af management.

Det fremgår af skema 87 269 og 94 560, at den vejledende BAT-emissionsgrænseværdi for ammoniak er **6.176 kg N/år**, beregnet jævnfør Miljøstyrelsens vejledende BAT-standardvilkår.

Emissionen er i skema 87 269 beregnet til 6.114 kg N/år.

Emissionen er i skema 94 560 beregnet til 6.079 kg N/år.

Den vejledende BAT-emissionsgrænseværdi for fosfor er **15.836 kg P/år**, beregnet jævnfør Miljøstyrelsens vejledende BAT-standardvilkår.

Der udskilles 14.943 kg P/år, jævnfør både skema 87 269 og skema 94 560.

Lemvig Kommune stiller vilkår som fastholder de beregningsmæssige forudsætninger for staldanlæggets ammoniakemission. BAT-niveauet for fosfor er opfyldt uden brug af virkemidler.

Ejendommen vurderes for så vidt angår ammoniakfordampning fra staldanlægget og fosfor i husdyrgødningen, at anvende den bedste tilgængelige teknik.

Egenkontrol

Lemvig Kommune stiller vilkår om egenkontrol i form af dokumentation for dyreholdets størrelse, serviceeftersyn af ventilationsanlæg og registrering af husdyrbrugets årlige vand- og energiforbrug.

Der stilles desuden vilkår for egenkontrol af gyllekølingsanlæg og luftrensingsanlæg. Der er kun krav om at en af disse to

teknologier tages i brug, og egenkontrolvilkår følger således kun den valgte teknologi.

Egenkontrollen vil ved tilsyn kunne dokumentere, at forudsætningerne for det søgte er opfyldt, og registrering af vand- og energiforbrug give anledning til overvejelser om mulighederne for at indfase renere og mere ressourcebesparende teknologier.

Ejendommen har en beredskabsplan. For at sikre at beredskabsplanen er anvendelig stilles der vilkår om at beredskabsplanen skal opdateres løbende og være tilgængelig for alle ejendommens ansatte.

Egenkontroloplysningerne skal opbevares på husdyrbruget i 5 år og skal forevises på tilsynsmyndighedens forlangende med en frist på fire uger.

Husdyrbrugets ophør

Ansøgers beskrivelse:

Der er tale om en kontinuert drift i anlægget, - kun afbrudt af få dages vask og desinfektion fordelt jævnt gennem de enkelte sektioner over hele cyklus.

Disse perioder med vask og desinfektion giver ikke anledning til væsentlige afvigelser i driften som vil kunne registreres i lokalområdet.

Ved ophør af produktion på ejendommen afsættes alle dyr til slagteri, DAKA eller leve brug. Stalde samt opbevaringsanlæg tømmes for husdyrgødning, der udspredes på udbringningsarealerne eller afsættes. Olie- og kemikalie oplag destrueres eller afhændes til kommunens affaldsordning.

Fast affald afhentes til autoriseret destruktion eller afhændes via kommunens affaldsordning eller genbrugspladser. Medicinsk affald afleveres på nærmeste apotek til destruktion.

Fodersiloer tømmes og rengøres. Staldene rengøres og desinficeres efter tømning for dyr.

Lemvig Kommune vurderer, at den beskrevne praksis ved ophør vil sikre mod risiko for forurening. Der stilles vilkår, som sikrer mod forureningsfare ved husdyrbrugets ophør.

3.3. Energi- og vandforbrug

Ansøger har redegjort for ejendommens energi- og vandforbrugende processer i ansøgningens BAT-redegørelse, se bilag 7, samt beskrevet det forventede merforbrug efter udvidelsen:

Elektricitet anvendes til lys, fodringsanlæg, ventilation og gyllekøling. Ejendommens årlige elforbrug til produktionen forventes at stige med ca. 270.000 kWh efter udvidelsen (Normtal).

Stald og stuehus forsynes med vand fra offentlig vandværk. Det årlige vandforbrug forventes at stige med ca. 9.000 m³ årligt efter udvidelsen (Normtal).

Hertil kommer husholdningens eget forbrug af vand.

Ansøger redegør for følgende energi- og vandbesparende tiltag i BAT-redegørelsen:

Alle drikkepipler er placeret over foderkrybben således at spildt vand opsamles i foderkrybben og vandspild undgås.

Lovpligtig overbrusning er tids-, - og temperaturstyret, for at mindske spild. Staldene iblødsættes før rengøring, for at reducere vandforbruget i besætningen.

Elektricitet anvendes til lys, foderanlæg, ventilation og gyllekøling. Et godt klima i staldsektionerne opretholdes af ventilationen, der har et temperatur- og fugtighedsreguleret styringssystem, hvilket sikrer mod unødvendig drift af ventilatorerne. Ventilationen vedligeholdes og rengøres efter behov, så optimal effekt opretholdes, og energispild undgås.

Der er tændt for lyset i staldene i dagtimerne efter behov og lovkrav.

Der føres regnskab med vand- og energiforbrug via den årlige opgørelse fra forsyningsvæsnet.

Lemvig Kommune stiller vilkår om, at udtjente lyskilder skal udskiftes til lavenergibelysning.

Lemvig Kommune stiller vilkår om, at vand- og energiforbruget registreres årligt. Dokumentation for de seneste 5 år, gældende fra ibrugtagningen af godkendelse, skal forevises tilsynsmyndigheden på forlangende. Herved kan udviklingen i ejendommens ressourceforbrug følges og effekten af ressourcebesparende tiltag identificeres.

Som følge af Lemvig Kommunes vilkår om registrering og dokumentation af energi- og vandforbrug vurderes husdyrbruget i ansøgt drift som helhed at leve op til BAT for vand- og energiforbrug.

3.4. Gener

3.4.1. Lugt

Lugtgenerafstandene til byzone/sommerhusområde, samlet bebyggelse og enkelt bolig er beregnet i den digitale ansøgning, skema 87 289. Lemvig Kommune har verificeret, at alle tre områdetyper er korrekt udpeget i ansøgningen

Områdetype	Afstandskrav	Faktisk afstand
Enkelt beboelse		
Damhusvej 55	344 meter	345 meter
Samlet bebyggelse		
Møborgkirkevej 60	736 meter	1.715 meter
Byzone		
Bækmarksbro	971 meter	1.573 meter

Lemvig Kommune konstaterer, at lugtgenerafstandene er overholdt til alle tre områdetyper.

Det bemærkes, at afstanden til nærmeste nabobeboelse, Damhusvej 55 her er 345 meter, mens afstanden i tabel 1 i afsnit 3.1 er angivet til 260 meter.

Denne forskel skyldes, at der ved kontrol af afstandskravet i Husdyrlovens § 6 (tabel 1) skal måles fra *nærmeste hjørne* af stalde, hvor der sker en godkendelsespligtig ændring, mens lugtgenerafstanden skal måles fra det vægtede lugtcentrum, som ligger i *staldanlæggets centrum*.

Lemvig Kommune stiller vilkår om, at hele ejendommen og dens omgivelser skal renholdes, så lugtgener begrænses mest muligt.

Det vurderes heraf, at det søgte projekt ikke giver anledning til væsentlige lugtgener for de omkringboende.

3.4.2. Støj

Ansøger har beskrevet støjkilder, se bilag 8. Der forventes ikke væsentlige ændringer i typerne af støjkilder eller det maksimale støjbidrag til omgivelserne, som følge af den søgte udvidelse.

Det forventes dog, at der på grund af udvidelsen af staldanlægget bliver længere perioder med støjbidrag fra kompressorer, indblæsning af foder, pumper, foderanlæg og interne transporter. Der genereres desuden et større støjbidrag fra ventilatorer som følge af staldventilation på nybyggeriet.

I nattetimerne forventes kun ventilationsanlægget at være støj-kilde.

Der er 260 meter fra nærmeste staldhjørne til nærmeste nabo-beboelse, som er Damhusvej 55. Ejendommen Damhusvej 61 ligger nærmere, men ejes af ansøger.

Mellem det eksisterende og projekterede anlæg og naboejen-dommen på Damhusvej 55 er der et 2-3 rækket læhegn. Dette læhegn fungerer støjdæmpende, primært for støjkluder i ar-bejds højde, dog kun i mindre grad i forhold til højt placerede støjkluder, hvilket her vil være ventilationsanlægget.

Under idealforhold reduceres støjniveauet kvadratisk i forhold til afstanden fra kilden. Det vil sige, at støjniveauet falder til en fjerdedel, når afstanden til kilden fordobles.

Ved idealforhold vil lydniveauet i en afstand af cirka 250 meter fra kilden, være reduceret med cirka 60 dB(A).

For at overholde et krav om maksimalt 40 dB(A) må støjkluden på anlægget således ikke overstige 100 dB(A), dog under forud-sætning af, at der er idealforhold. Et støjbidrag på 100 dB(A) svarer cirka til lyden fra en forbi passerende lastbil i høj fart, el-ler en tryklufthammer. Et støjbidrag på 120 dB(A) svarer til ly-den af et jetfly, der letter.

Et nutidigt ventilationsanlæg medfører ved maksimal ydelse højst 70 – 75 dB(A), og i en afstand af 250 meter vil et støjkrav om maksimalt 40 dB(A) derfor forventes at være overholdt med stor margin.

De øvrige støjkluder vurderes ikke at medføre støjbidrag, som medfører overskridelse af værdierne i godkendelsens støjvilkår.

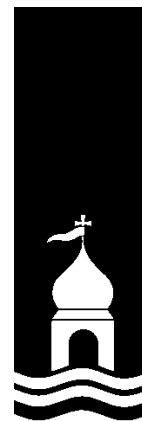
På grund af afstanden til nærmeste nabo vurderes støjbidraget fra husdyrbruget ikke at være væsentlige.

Miljøgodkendelsen indeholder støjvilkår, som omfatter hele ejendommen, dog undtaget transporter uden for selve ejen-dommen.

Miljøgodkendelsen indeholder vilkår om, at ventilations- og fo-deranlæg skal efterses og om nødvendigt repareres mindst en gang årligt. Herved forebygges unødigt støj fra ventilations- og foderanlæg som kan opstå som følge af nedslidte eller beskadigede bevægelige dele.

Lemvig Kommune stiller desuden vilkår om, at læhegnet på staldanlæggets sydside til steds skal bevares og vedligeholdes, så læhegnets støjdæmpende funktion bevares.

Skulle der således mod forventning indgå berettigede støjklager, kan Lemvig Kommune efter en nærmere vurdering påbyde husdyrbruget at udføre akkrediterede støjmålinger, samt om nødvendigt påbyde støjdæmpende tiltag, eksempelvis i form af støjvolde eller anden placering af støjkilder.

Det bemærkes, at støjvilkåret skal overholdes hos alle omkringboende, også andre landbrugsejendomme.

3.4.3. Lys

Der etableres nye lyskilder i de projekterede stalde, uden at disse eller de eksisterende lyskilder på ejendommen i øvrigt vurderes at udgøre en væsentlig gene for omboende.

Læhegnet mellem staldanlægget og naboer mod syd afskærmer mod lysindfald.

Skulle der mod forventning indgå berettigede klager over lyspåvirkning fra ejendommen, kan Lemvig Kommune efter en nærmere vurdering påbyde husdyrbruget at dæmpe ejendommens lyskilder, for eksempel ved at retningsbestemme udendørs lyskilder, så unødige fjernvirkninger undgås.

3.4.4. Fluer og skadedyr

Der stilles vilkår om bekæmpelse af fluer og skadedyr jævnfør retningslinjerne fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi (Skadedyrslaboratoriet).

Dette vurderes at være tilstrækkeligt til at sikre en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse på ejendommen.

3.4.5. Støv

Ansøger har beskrevet støvkilder, se bilag 8. Der kan i tørre perioder opstå støvgener ved interne transporter og, samt i høsten. Generne herfra vurderes at være begrænsede. Det søgte projekt indebærer ikke aktiviteter, som forventes at medføre væsentlige støvgener.

Skulle der mod forventning opstå støvgener, som af Lemvig Kommune vurderes som væsentlige, kan Lemvig Kommune efter en nærmere vurdering påbyde husdyrbruget støvdæmpende tiltag.

3.4.6. Transport

Ansøger har beskrevet ændringer i antal og type transporter, se bilag 3. Det forventes, at antallet stiger fra 314 til 709 transporter/år, både i form af flere transporter af dyr, foder og husdyrgødning.

Der henvises til god landmandspraksis, at transport til og fra bedriften skal foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktivi-

teter på bedriften planlægges, herunder også levering og ud-kørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Der er en god til- og frakørselsvej via Damhusvej, og udvidelsen vurderes ikke at medføre behov for at den nuværende til- og frakørsel forbedres.

Antallet og typerne af transportere til og fra husdyrbruget vurderes ikke at afvige fra, hvad der normalt må forventes fra husdyrbrug af denne type og størrelse.

3.5. Forurening

3.5.1. Spildevand herunder regnvand

Ansøger har indsendt en afløbsplan for ejendommen som bilag til ansøgningen. Planen er vedlagt som bilag 5.

Tagarealet udvides væsentligt ved den projekterede udvidelse. Der skal søges særskilt tilladelse til udledning af regnvand, nærmere oplysninger findes på Lemvig Kommunes hjemmeside:

<https://www.lemvig.dk/Natur-og-miljoe/Spildevand/Tagvand-og-overfladevand.aspx>

Ansøger kan forvente, at der skal etableres forsinkelsesbassin eller en lignende foranstaltning for at sikre at tilløb til Grønkær Bæk ikke udsættes for en væsentlig hydraulisk belastning ved udledning af regnvand fra ejendommens befæstede arealer.

De konkrete tiltag til håndtering af regnvand fastsættes ved den særskilte sagsbehandling af ansøgningen om udledningstilladelse.

Lemvig Kommune vurderer, at håndtering af spildevand er tilfredsstillende ved overholdelse af de generelle regler for spildevandshåndtering, herunder også husdyrgødningsbekendtgørelsens regler om opsamling, opbevaring og håndtering af vaskevand, restvand, m.v.

3.5.2. Husdyrgødning og foder

Ansøger har indsendt en beregning af opbevaringskapacitet for husdyrgødning, vaskevand, ensilagevand og restvand. Der er beregnet 9,2 mdr. opbevaringskapacitet.

Det indgår i beregningen, at 4.000 m³ opbevares i eksternt lager. Uden denne lagerandel er der 6,5 mdr. kapacitet.

Der stilles vilkår om, at husdyrbruget til enhver tid skal råde over mindst 9 måneders opbevaringskapacitet. Herved forstås, at husdyrbruget til enhver tid kan forevise skriftlige opbevaringsaftaler, som sikrer at der samlet er minimum 9 måneders kapacitet.

Vilkåret vurderes at sikre tilstrækkelig kapacitet til, at husdyrgødningen kan anvendes så langt hen på foråret, at afgrøderne er i vækst.

Der er foder- og kornsiloer på ejendommen.

Der vurderes ikke at være behov for særlige vilkår til opbevaring eller håndtering af foder, ud over vilkår om effektiv skadedyrsbekæmpelse og god hygiejne på husdyrbruget.

3.5.3. Affald

Ansøger beskriver affaldshåndtering og -fraktioner i bilag til ansøgningen, vedlagt som bilag 4.

Godkendelsen indeholder vilkår om affaldshåndtering. Dette vilkår er rettet mod ejendommens samlede affaldsproduktion.

Lemvig Kommune gennemgår i øvrigt husdyrbrugets affaldsproduktion og -håndtering ved miljøtilsyn.

3.5.4. Råvarer og hjælpestoffer

For at forebygge forurening som følge af utilsigtede spild stilles der vilkår om, at der ikke må ske oplag, anvendelse eller transport af foder, dyr, gødning, olie eller kemikalier ved overfladeafløb.

For at forebygge spild af gylle stilles der vilkår om, at gyllevogne skal påfyldes på plads med fast bund og afløb til gyllesystem, eller at der alternativt skal benyttes gyllevogne med sugetårn og overløbssikring.

Ved disse vilkår vurderes opbevaring og håndtering af råvarer og hjælpestoffer, herunder farlige flydende stoffer ikke at udgøre en miljørisiko på ejendommen.

3.5.5. Driftsforstyrrelser eller uheld

Der er udarbejdet en beredskabsplan (bilag 6) for ejendommen som beskriver procedurer ved væsentlige driftsuheld.

Lemvig Kommune stiller vilkår om, at beredskabsplanen løbende skal opdateres, samt at den skal være tilgængelig for ejendommens ansatte.

Lemvig Kommune vurderer herefter, at der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at modvirke forureninger forårsaget af driftsforstyrrelser og uheld.

3.6. Ammoniaktab - generelt

Husdyrlovens generelle ammoniakreduktionskrav er 30 % for årssøer og slagtesvin, samt 20 % for smågrise, jævnfør husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3.

Det fremgår af ansøgningskema 87 289 og 94 560, at det generelle ammoniakkrav er opfyldt med hhv. 201 og 236 kg N/år.

Godkendelsen indeholder vilkår, som fastholder virkemidlerne i projektet, der ligger til grund for den beregnede ammoniakemission.

3.7. Ammoniakpåvirkning af natur

3.7.1. Beskyttet natur

De herunder nævnte kategoriserede naturtyper er omfattet af særlige ammoniakdepositionskrav, jævnfør beskyttelsesniveauet i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, nr. 2.

Kategori 1 natur – ammoniakfølsom natur i N2000 områder

Kategori 1 natur er ammoniakfølsomme naturtyper indenfor internationale naturbeskyttelsesområder, Natura 2000-områder.

Anlægget ligger i en afstand af cirka 2 km til Natura 2000-område 58, Nissum Fjord. Der er beregnet totaldeposition til de nærmeste grænser til Natura 2000-området, som ligger mod nord og syd.

Den totale ammoniaktilførsel på habitatnatur fra husdyrbruget må ikke overstige 0,7 kg N/ha/år.

Den totale ammoniakdeposition på grænsen af Natura 2000-området fra det søgte projekt er beregnet til 0,1 kg N/ha/år.

Kategori 2 natur – større § 3 områder

Kategori 2 natur er større § 3 naturområder, som er beskyttet gennem § 7, stk. 1 nr. 2 i Husdyrloven.

Anlægget ligger cirka 800 meter nordøst for Amstrupsøerne.

Den totale ammoniaktilførsel fra husdyrbruget må ikke overstige 1 kg N/ha/år.

Den totale ammoniakdeposition på nærmeste § 7-natur ved Amstrupsøerne er beregnet til 0,1 kg N/ha/år.

Kategori 3 natur – moser, heder og overdrev

Kategori 3-natur er heder, moser og overdrev, som ikke er omfattet af kategori 1 og 2, samt ammoniakfølsomme skove.

Kommunen kan ikke fastsætte vilkår om en merdeposition på under 1,0 kg N/ha/år på kategori 3-natur, jævnfør husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, nr. 4, tabel 3.

Nærmeste kategori 3-natur er en hede cirka 550 meter NV for staldanlægget. Merdepositionen er beregnet til 0,3 kg N/ha/år. Merdepositionen på et mindre moseområde, som omgiver et vandhul cirka 600 meter syd for staldanlægget er beregnet til 0,5 kg N/ha/år.

Der er beregnet en ammoniak-merdeposition til potentiel ammoniakfølsom skov nordøst for staldanlægget på 1,2 kg N/ha/år.

Analyse af historiske kort og ortofoto viser, at der har været enten skov, hede eller mose på stedet de seneste 200 år. Skoven er derfor omfattet af kategori 3. Lemvig Kommune har udført konkret besigtigelse af skoven. Skoven anvendes til jagt og er tydeligt påvirket af jagtaktiviteter. Der er ikke registreret ammoniakfølsomme arter i skoven, og biodiversiteten er begrænset.

Øvrig natur

Der er ikke øvrige registrerede beskyttede naturtyper i nærheden af staldanlægget, hvor merdepositionen fra staldanlægget overstiger 1 kg N/ha/år.

Lemvig Kommunes vurdering

Beregningspunkter er indsat af ansøger og Lemvig Kommune i det digitale ansøgningssystem. Lemvig Kommune har verificeret ruheder jævnfør retningslinjerne i "naturpixibogen", som findes i Miljøstyrelsens WIKI-vejledning, www.mst.dk/husdyrvejledning.

Beskyttelsesniveauerne for kategori 1- og 2-natur er overholdt.

Nærliggende skov er ikke ammoniakfølsom og det vurderes, at en merdeposition på 1,2 kg N/ha/år ikke indebærer risiko for tilstandsændringer af skoven.

Afskæringskriterium til øvrig kategori 3-natur er overholdt.

Projektet vurderes ikke i sig selv at medføre risiko for tilstandsændringer, jævnfør Naturbeskyttelseslovens § 3.

3.7.2. Habitatvurdering og Bilag IV-arter

Kommunen skal vurdere på alle planer og projekter om, hvorvidt de kan skade de arealer og arter, der er beskyttede i Natura 2000-områder.

Natura 2000-områder og arter er udpegede på internationalt plan, og de forskellige EU-lande er ansvarlige for, at de ikke tager skade af den menneskelige aktivitet i landet.

Den Europæiske Union vedtog i 1992 et direktiv, som havde til hensigt at fremme beskyttelsen af de mest truede naturtyper, svampe-, plante- og dyrearter i Europa. I daglig tale kaldes det for "habitatdirektivet", og det pålægger de nationale regeringer at udpege områder, der indeholder truede eller sårbare arter og deres levesteder. Til direktivet findes et bilag, som nævner 230 dyrearter, 483 plantearter og 198 biotoper, der skal beskyttes.

Natura 2000-områderne består af habitatområder med særlig værdifulde naturtyper, dyre- og plantearter og af fuglebeskyttelsesområder med særlige fugle.

I bilag IV til Habitatdirektivet er listet en række dyrearter samt få plantearter, som skal beskyttes. Ligeledes er arternes yngle- og rasteområder beskyttede. Beskyttelsen gælder uanset hvor arterne forekommer, dvs. både indenfor og udenfor Natura 2000-områder. Der foretages nærmere vurdering af Bilag IV-arter i kapitel 4.

Screening

Natura 2000 område nr. 65, Nissum Fjord ligger cirka 2 km fra Damhusvej 59.

Der er mere end 7 km til andre Natura 2000 områder.

Natura 2000 område nr. 65 Nissum Fjord

Natura 2000 område nr. 65 Nissum Fjord består af Habitatområde nr. 58 og Fuglebeskyttelsesområde nr. 38.

Udpegningsgrundlaget for habitatområdet er i Lemvig Kommune hovedsageligt strandengene hele vejen rundt om fjorden samt nogle få sure overdrev syd for udløbet af Bækmarksbro å. Truslerne for strandenge er u hensigtsmæssig hydrologi (udtørring), mindre saltpåvirkning, tilgroning som følge af for stor næringsstofpåvirkning og invasive arter. Truslerne for de sure overdrev er hovedsageligt tilgroning som følge af manglende naturpleje. Derudover er der arterne laks, odder og lampret, som bl.a. er afhængige af optimal vandkvalitet.

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde nr. 38 drejer sig i Lemvig Kommune om knopsvane, kortnæbbet gås, krikand, lysbuget knortegås, pibeand, sangsvane, spidsand, alm. ryle, dværgterne, rørvagtel og spiltterne. Truslerne for disse arter er bl.a. forstyrrelser især i yngleperioden, prædation, tilgroning og fragmentering af naturarealer der tidligere har været plejet og dermed egnet sig til yngle- og rasteområde for fuglene.

Nærmere beskrivelse af Nissum Fjord ses i bilag 10.

Lemvig Kommunes vurdering

Ammoniakdepositionen fra det søgte projekt i sig selv vurderes ikke at udgøre en væsentlig risiko for eventuelle bilag IV-arter på naturområder omkring ejendommen.

Lemvig Kommune har ikke kendskab til andre projekter, som i sammenhæng med dette projekt, vil kunne påvirke Natura 2000-områder.

På baggrund af de beregnede mer- og totaldepositioner af ammoniak, vurderes projektet ikke i sig selv eller i kumulation med andre projekter, at udgøre en risiko for en skadevirkning på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område 65 eller andre Natura 2000-områder.

4. Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV-arter)

EF-Habitatdirektivet fra 1992 rummer i sin artikel 12 en forpligtelse til at sikre en streng beskyttelsesordning for en række dyr og planter overalt i landet, dvs. uanset om de forekommer indenfor et beskyttelsesområde eller udenfor; disse arter fremgår af direktivets bilag IV, de såkaldte bilag IV-arter.

For bilag IV-arter gælder således, at deres yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges, og derfor er aktiviteter ikke tilladte, som kan udgøre en trussel for den enkelte art.

Det bemærkes, at fugle behandles særskilt i EF-fuglebeskyttelsesdirektivet.

I den daglige drift og hovedsagelig ved driftsændringer er det lodsejerens eget ansvar at være opmærksom på ikke at skade eller ødelægge bilag IV-arternes yngle- eller rasteområder. Det gælder også selv om myndighederne ikke har oplyst lodsejeren om, at der er konkrete forekomster af bilag IV-arter i området. Overtrædelser kan straffes efter regler i Naturbeskyttelsesloven og Jagt- og Vildtforvaltningsloven. Hvis en lodsejer har planer om at gennemføre en aktivitet, der kræver tilladelse, godkendelse eller lignende er det myndighedens ansvar at sikre, at de godkendte aktiviteter ikke vil skade yngle- eller rasteområder.

Bilag IV-arter

På baggrund af faglig rapport nr. 635, 2007 Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV fra Danmarks Miljøundersøgelser, samt kommunens øvrige kendskab vurderes det, at følgende arter og grupper fra habitatdirektivets bilag IV kan tænkes at have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på eller omkring ejendommen.

Det drejer sig om damflagermus, vandflagermus, brunflagermus, sydflagermus, troldflagermus, dværgflagermus, birkemus, odder, markfirben, stor vandsalamander, spidssnudet frø, strandtudse og grøn kølleguldsmed.

Odder, damflagermus, vandflagermus og troldflagermus er optaget på rødlisten 1997 som sårbare. Rødlisten er en fortegnelse over plante- og dyrearter, der er forsvundet, akut truede, sårbare eller sjældne i den danske natur.

Arterne er gennemgået nedenfor:

Flagermus: Skovlinjerne omkring Kikkenborg Plantage, Amstrupsøerne og Grønkær Bæk er alle potentielt gode steder for at søge føde for de insektædende flagermus.

Birkemus: Birkemusen findes i to hovedbestande, en i det vestlige Limfjordsområde samt en i det sydlige Jylland. Birkemus forekommer i en stor variation af levesteder, hvoraf de vigtigste synes at være fugtige områder i forbindelse med vandløb eller fjorde samt tilstødende tørre arealer.

Birkemus er fundet i en række forskellige naturtyper: ferske enge, strandenge, overdrev, ekstensivt dyrkede marker, heder, moser, vældområder, fjordskrænter og nogle steder endda i plantager og skove. De træk, som går igen på de fleste sommeropholdssteder, er en høj grad af fugtighed og et tæt urtelag. Det fugtige element kan udgøres af vandløb, væld, moser eller fugtige arealer ud til en fjord.

Nærmeste potentielle levested for Birkemusen er på heden cirka 700 meter vest for anlægget, og hede- og moseområder omkring Amstrupsøerne.

Odder: Odderen lever udbredt i Vestjylland og knytter sig primært til moser, krat, skov eller andre naturområder med et højt naturindhold. Den findes i såvel stillestående som rindende vand, og både i saltvand og ferskvand, især i søer og moser med store rørskovsområder.

Odderen er observeret i Nissum Fjord og findes i stort antal i Flynder Å-systemet i Klosterhede Plantage. Det kan ikke afvises, at odderen søger opstrøms Grønkær Bæk.

Spidssnudet frø: Spidssnudet frø yngler i mange slags vådområder lige fra ganske små vandhuller til bredden af store søer og fra helt overskyggede ellesumpe til fuldstændig lysåbne vandhuller. Den største ynglesucces opnår arten i vandhuller uden fisk. Spidssnudet frø er i høj grad afhængig af, at der nær ynglestederne findes gode levesteder på land. En stor del af spidssnudet frøs yngle- og rasteområde, men langt fra alle, er omfattet af Naturbeskyttelsens § 3. Ødelæggelse og forringelse af yngle- og rasteområder omfatter rydning, opfyldning til byggeri, belastning med spildevand og fragmentering på grund af veje.

Spidssnudet frø har potentielt yngle- og levested i de nærliggende vandhuller og søer, herunder Amstrupsøerne.

Strandtudse: Strandtudsens yngle- og rasteområde vil ofte være vandhuller, enge og strandenge, der er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3.

Gødskning og vandstandssænkning er væsentlige trusler. Hvis levestedet gødes eller tilføres gødningsstoffer udefra, kan vegetationen blive så frodig, at den ikke længere holdes tilstrækkelig kort ved for eksempel afgræsning.

Hvad angår vandstand kan 5-10 cm til eller fra, være afgørende for, at vandsamlingen udtørres på det rette tidspunkt. Det betyder for eksempel, at hvis en grøft i nærheden udsættes for hårdhændet oprensning, så grøftens bund uddybes med 5-10

cm, så kan det være nok til at tudserne ikke længere kan gennemføre ynglecycklus.

De nærliggende vandhuller, søer og tidvisvåde mose- og engområder er potentielle levesteder for strandtudsen.

Markfirben: Markfirben findes spredt i landskabet på åbne, varme, solrige lokaliteter som jernbane- og vejstrækninger, sten- og jorddiger, heder, overdrev, grusgrave, strandenge, kystskrænter og sandede bakkeområder. Markfirbenet yngler på solvendte skrånninger, som er af altafgørende betydning for den. Ynglesuccesen er betinget af, at æglægningen kan finde sted i varm, løs, veldrænet jord af gruset eller sandet karakter.

Markfirbenet har potentielt leve- og rastested på diger og hedearealer i området.

Stor vandsalamander: Stor vandsalamander yngler i vandhuller af meget forskellig størrelse. Det er ikke unormalt at finde den i vandhuller på under 100 m². Arten er følsom overfor forurening af vandhullerne, overskygning af vandhuller og udsætning af fisk. Arten kan findes ynglende i vandhuller under tilgroning, men der skal være sol på næsten hele vandfladen for at bestanden kan klare sig på længere sigt. Som hovedregel yngler den ikke i vandhuller med hundestejler og andre fisk. Nogle steder gør tæt undervands- og flydebladsvegetation det muligt, at nogle af larverne kan gemme sig for fiskene. Den kræver forholdsvis rent vand. Stor vandsalamander er som regel meget stedfast i forhold til ynglestedet.

Næringsberigelse som følge af gødningspåvirkning forringer yngleområderne. Dårlig vandkvalitet som følge af næringsberigelse har en meget markant skadelig virkning på salamandrenes ynglesucces. Derudover kan næringsberigelsen betyde, at vandhullerne hurtigt gror til.

Der er enkeltfund spredt over kommunen. Det kan ikke udelukkes, at stor vandsalamander findes i lokalområdets søer og vandhuller.

Grøn kølleguldsmed: Grøn kølleguldsmed forekommer i Danmark udelukkende i et mindre antal jyske vandløbssystemer: Gudenå, Karup Å, Storå og Skjern Å; der er endvidere ældre fund fra Varde Å. Arten er også fundet i en række vandløb med udløb i Hjarbæk Fjord. Grøn kølleguldsmed er tilknyttet solåbne strækninger med hurtigt strømmende, rent vand og sandet bund. Aktiviteter, der kan påvirke denne type vandløb i negativ retning skal undgås: Forringet vandkvalitet som følge af nye drænuddledninger, ændringer af vandløbets fysiske udformning, vandløbsvedligeholdelse (med opgravning af sediment) og øget skygning af vandløb på grund af tilplantning eller skovrejsning.

Grønkær Bæk kan ikke udelukkes som potentielt leve- og rastested for grøn kølleguldsmed.

Andre dyre- og plantearter: Lemvig Kommune er ikke bekendt med forekomster af andre planter eller dyr omfattet af artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistor i nærheden af Hedevang.

Lemvig Kommunes vurdering

Staldudvidelsen medfører ikke tilstandsændringer i skovbevoksninger eller påvirke fødegrundlaget for flagermus. Projektet vurderes således ikke at udgøre en risiko for at forringe fødegrundlag, leve- eller rastesteder for flagermus.

Projektet inddrager ikke naturtyper, som er potentielle levesteder for Birkemusen. Ammoniakdepositionen forøges ikke i et omfang der udgør risiko for tilstandsændringer, jævnfør vurderingen i afsnit 3.7.2, og udvidelsen af staldanlægget vurderes ikke at medføre større forstyrrelser af naturområderne end hvad de nuværende anlæg allerede afstedkommer, primært i form af støj fra dyrehold, maskinel og almindelig menneskelig aktivitet.

Projektet vurderes derfor ikke at udgøre en risiko for birkemusen.

Det vurderes, at odderen med sin levevis næppe er truet af projektet, da der ikke sker opsplittning af bestande og levesteder, ødelæggelse eller forringelse af yngle- og rasteområder eller forstyrrelser ved anlægsarbejder.

Projektet indebærer ikke ændringer i nærliggende vådområder, og projektet i sig selv vurderes derfor ikke at have negative konsekvenser for spidssnudet frø, stor vandsalamander eller strandtudse.

Projektet inddrager ikke arealer, der er egnede som yngle- og rasteområder for markfirben og det vurderes derfor ikke at have negative konsekvenser for arten.

Lemvig Kommune vurderer, at projektet ikke indebærer forringelse af internationale naturbeskyttelsesområder eller muligheden for opnåelse af gunstig bevaringsstatus eller medfører forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, områderne er udpeget for, jævnfør Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter nr. 926 af 27. juni 2016.

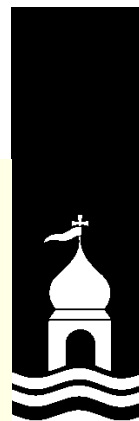
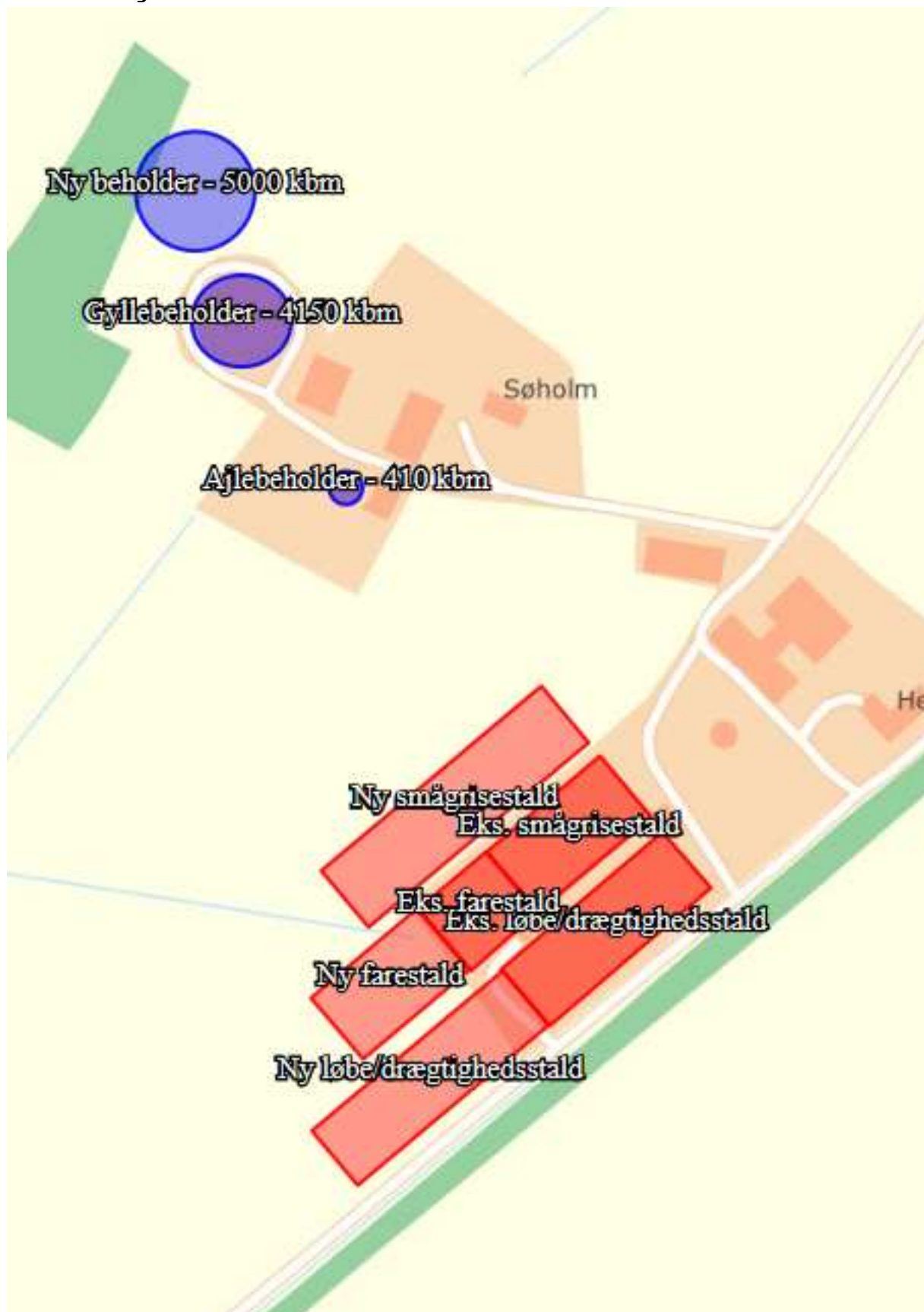

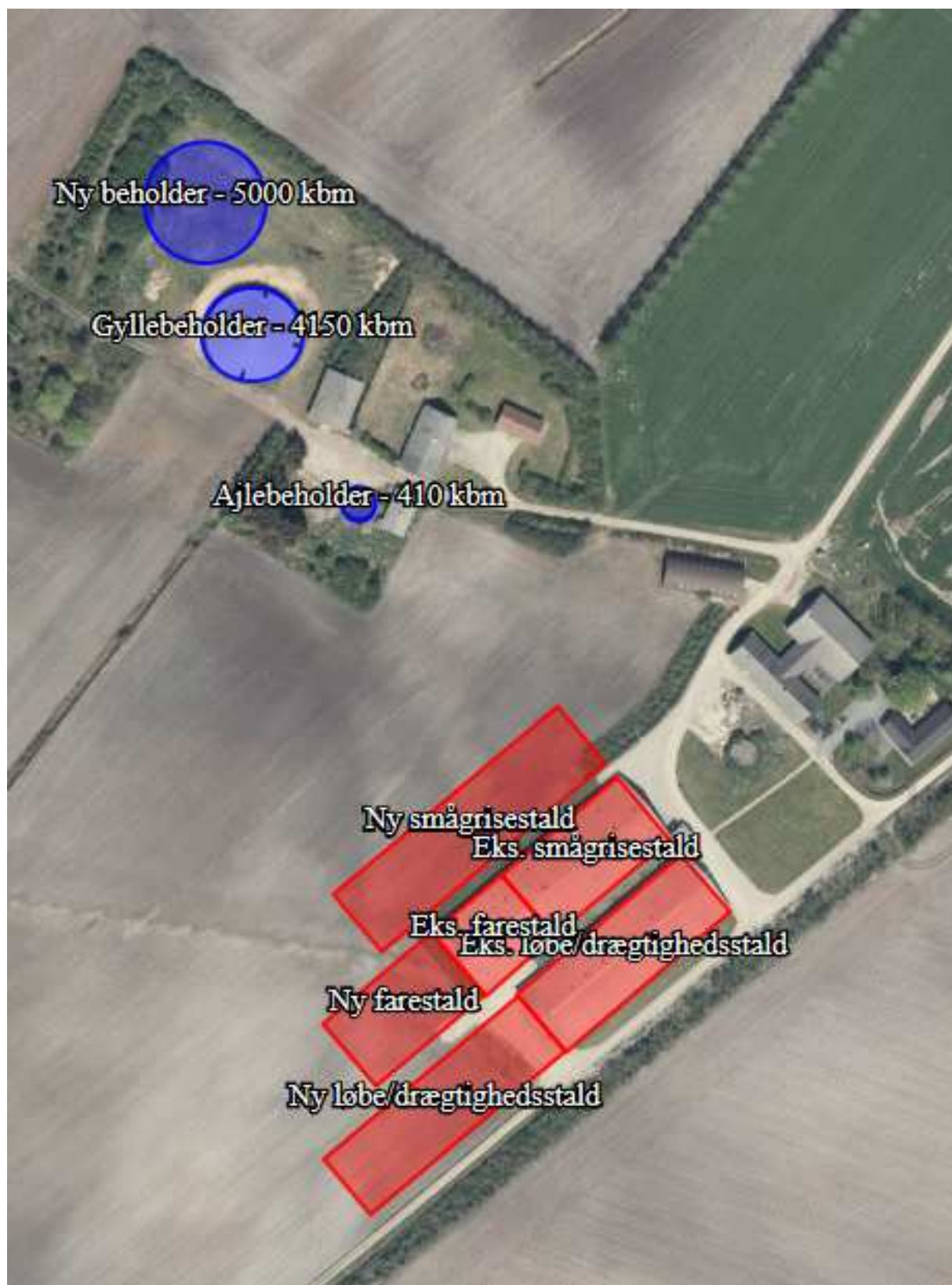

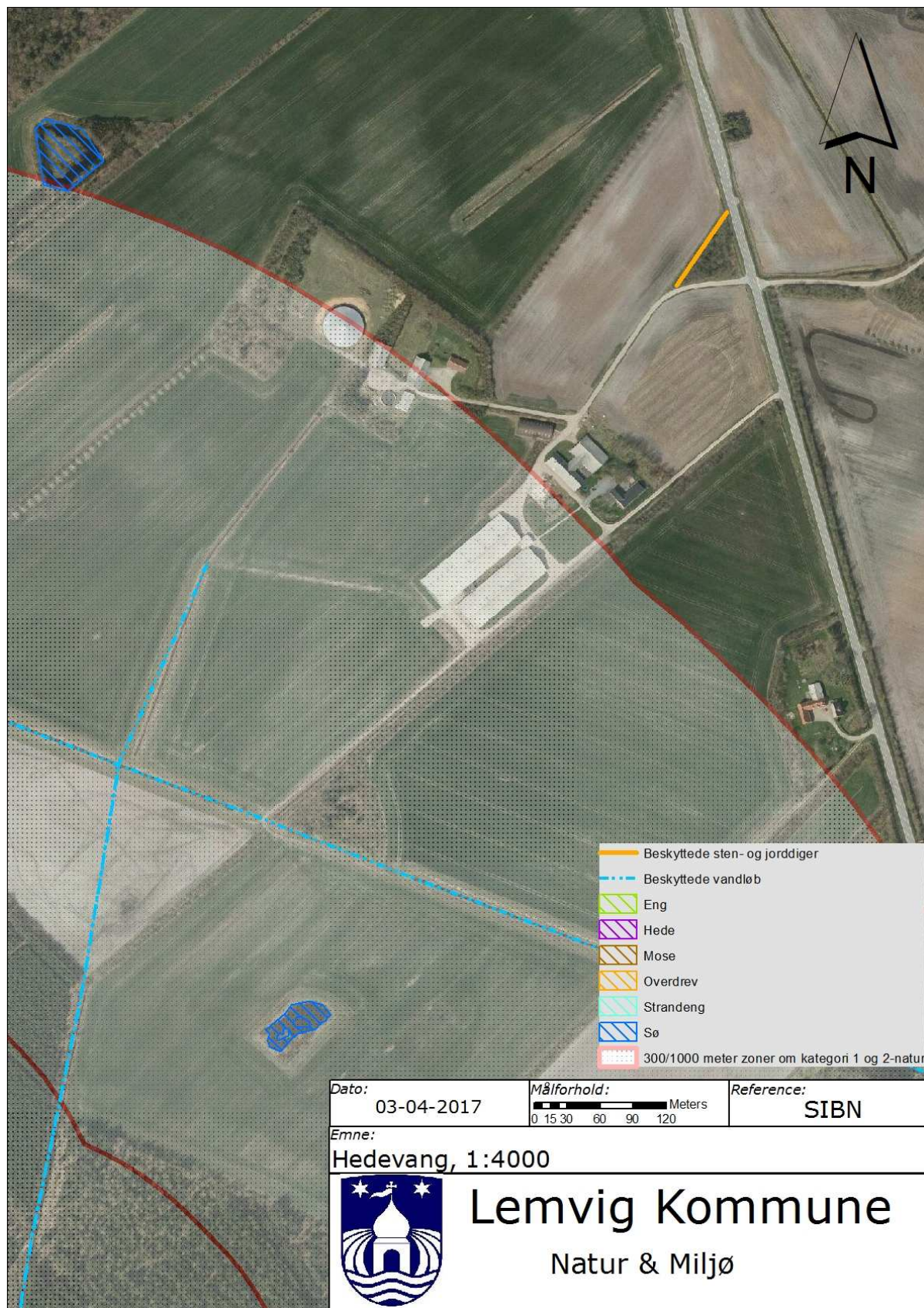
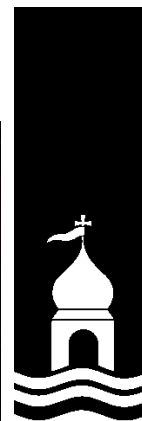
Bilag

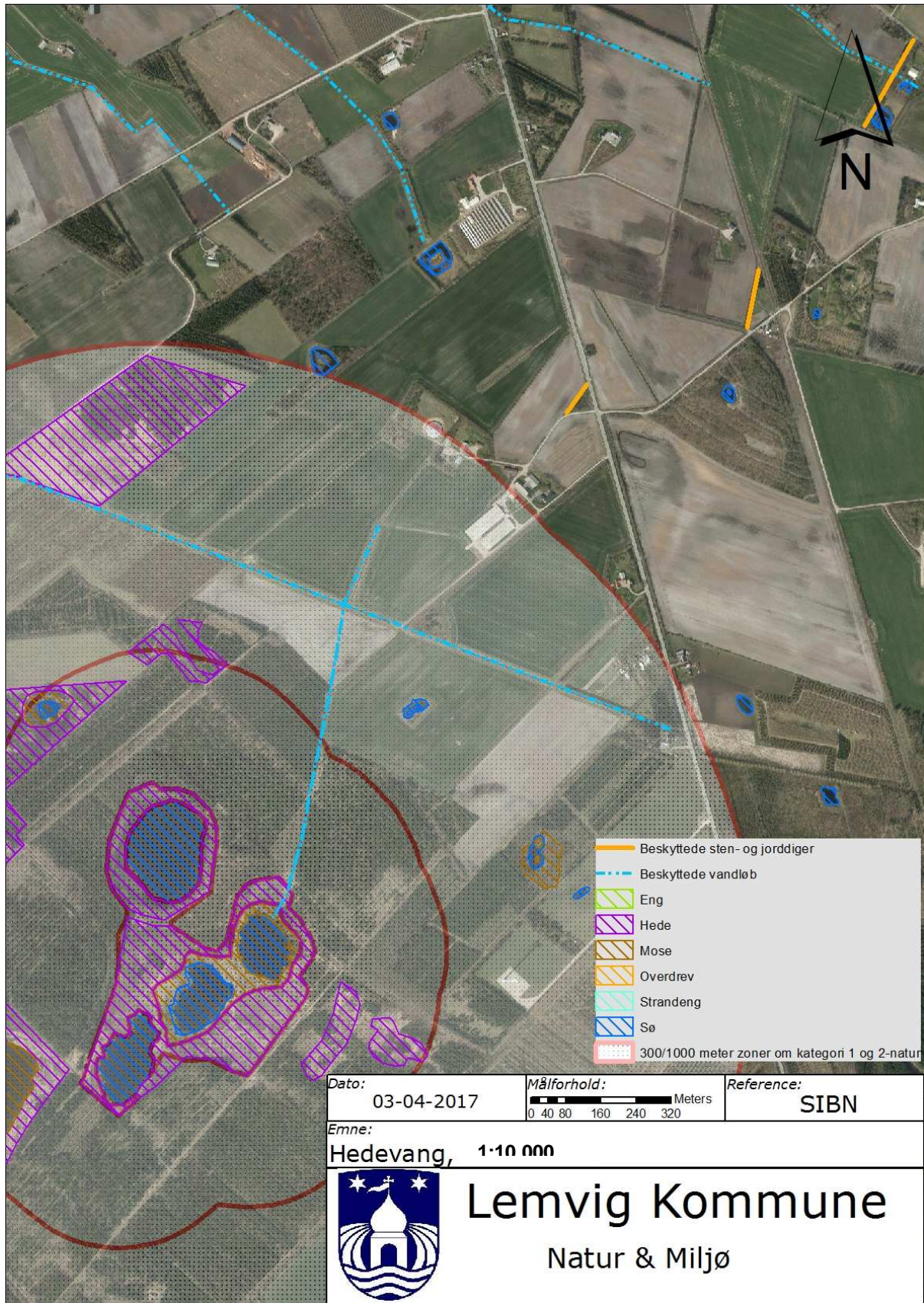

Bilag 1

Bilag 2

Bilag 3**Transporter**

Antal	Kapacitet pr. læs	Antal transporter pr. år	
		Før udvidelse	Efter udvidelse
Smågrise (væk)	Lastbil	37	85
Slagtedyr	Lastbil	52	52
Døde dyr	Lastbil	52	80
Færdigfoder	Lastbil	50	110
Gylle	34 tons (Lastbil)	123	382
Transporter i alt		314	709

Herudover forekommer traktorkørsel i forbindelse med almindeligt markarbejde som ikke vil påvirkes af udvidelsen.

Bilag 4

Affaldsopgørelse.

Tabel for fast affald

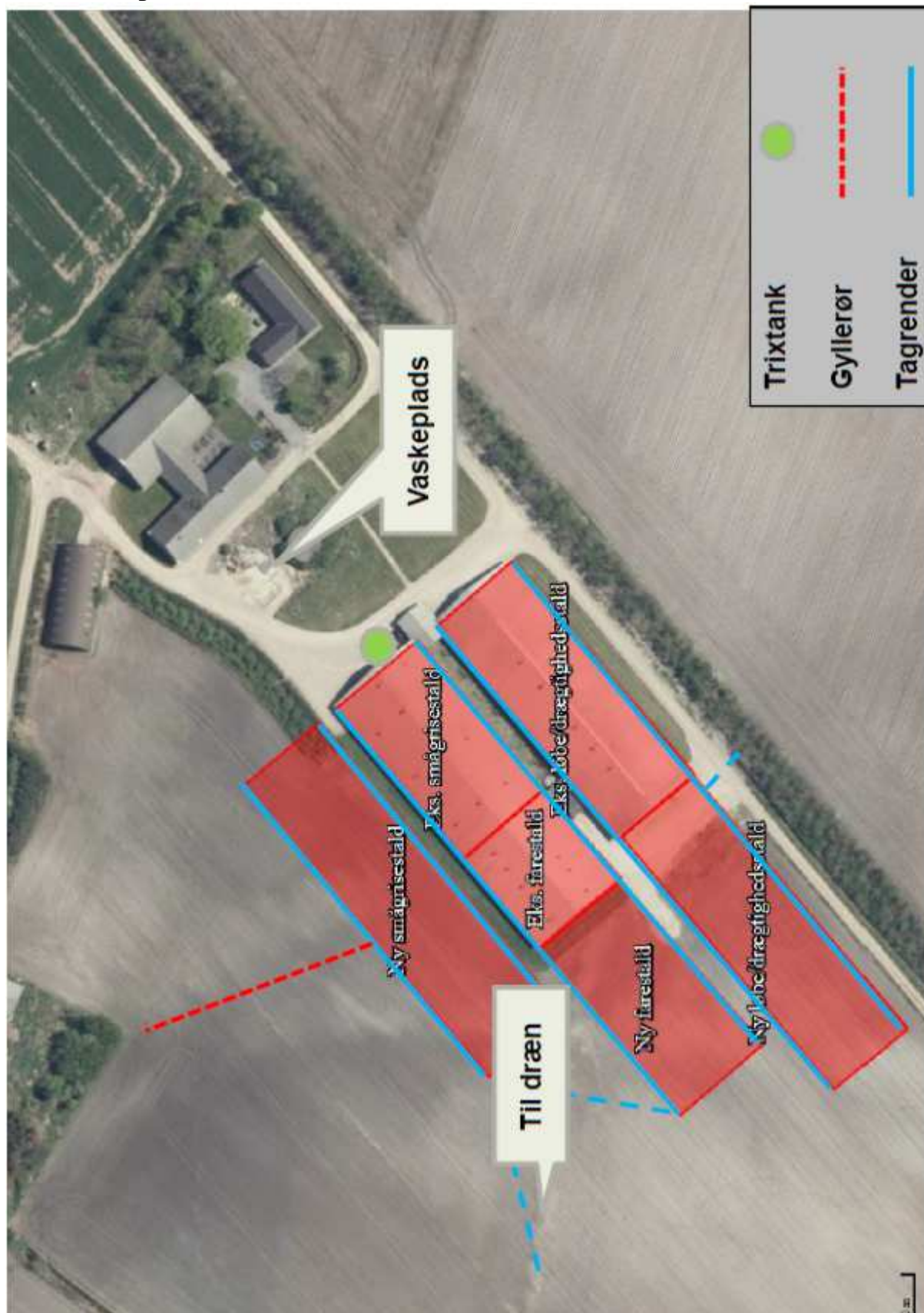
ISAG kode	Affalds type	Opbevaring	Bortskaffelses metode
19.00	Forbrændingseget	Container	Renovation
23.00	Ikke forbrændingseget	200 l tønde	Genbrugsplads
50.00	Papir/pap	Container	Renovation
51.00	Glas	200 l tønde	Genbrugsplads
52.00	Plast	Container	Renovation
52.00	Heraf PVC	Palletank	Genbrugsplads

Tabel for olie- og kemikalier

EAK Kode	Affalds type	Opbevaring	Bortskaffelses metode
13 02 03 00	Spildolie	60 liter tønde	Genbrugsplads
18 02 01 00	Kanyler	Kanyle boks	Genbrugsplads
02 01 09 00	Kemikalier	Dunke i låst fryser	Genbrugsplads
20 01 18 00	Medicin (flasker)	200 l tromle	Genbrugsplads
02 01 02 00	Døde dyr	DAKA plads med fast underlag af beton spalter	DAKA

Bilag 5

Bilag 6

BEREDSKABSPLAN FOR DAMHUSVEJ 59 7660 BÆKMARKSBRO

UDARBEJDET AF: SVINERÅDGIVNINGEN, BIRK CENTERPARK 24, 7400 HERNING
I SAMARBEJDE MED EJER: KRISTOFFER HALD, DAMHUSVEJ 59, 7660 BÆKMARKSBRO

SvineRådgivningen

Telefonliste

Ejer kontaktes på : 23 62 27 75

Miljømyndighed	96 63 12 00
Falck	70 10 20 30
Brandvæsen	112
Lægevagt	70 11 31 31
Tandlægevagt	70 11 31 31
Landbocenteret	96 63 05 44
Dyrlæge	86 69 00 55
Foderstofforretning	72 15 80 00
Elektriker	97 83 66 33
Smeden	97 48 16 28
VVS	97 48 16 28
Ventilationsfirma	72 17 55 55

Ved store uheld ring altid 112, ved mindre uheld ring altid til miljømyndighederne. Er man i tvivl ring 112.

SvineRådgivningen

Brand og Evakuering

Ved brand – ring 112 – oplys:

- Navn, adresse og tlf-nummer der ringes fra
- Hvad der er sket og at det er en gårdbrand
- Er der tilskadekomne – hvor mange
- Er dyrene kommet ud – art og antal, der evt. er fanget

SvineRådgivningen

Overløb af gylle

Ved større overløb af gylle eller brud på tank – ring 112 – oplys:

- Navn, adresse og tlf-nummer der ringes fra
- Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb, eller drikkevandsboring

SvineRådgivningen

Kemikalie- og oliespild

Ved større overløb af kemikalier og olie – ring 112 – oplys:

- Navn, adresse og tlf-nummer der ringes fra
- Hvad der er sket, hvad og hvor meget der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb, drikkevand

SvineRådgivningen

Stophaner / Hovedafbrydere

SvineRådgivningen

Strømsvigt

Vurder om dyr vil lide under træk fra nødopluk eller varme:

Tjek alle stalde og se, om nødoplukket er åben.

Begræns trækgener og varmeudvikling (overbrusning).

Kontroller at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper ol.

Ved strømsvigt på over ca. 2 timer, ring til NOE og forhør om varigheden af udfaldet. Telefon nr. 97421488

Eventuelt iværksæt opstart af nødstrømsgenerator.

SvineRådgivningen

Bilag 7

Anlæg

I forbindelse med behandlingen af ansøgningen om miljøgodkendelse er der foretaget en vurdering af anvendte virkemidler til begrænsning af skadelig miljøpåvirkning. Vurderingen har til hensigt at belyse, om der på ejendommen / bedriften er anvendt bedst tilgængelig teknik, dvs. en teknik som under vurdering af økonomisk proportionalitet i videst mulig omfang begrænser skadelige miljøpåvirkninger.

De vigtigste anvendte virkemidler er:

Virkemiddel	Effekt
Staldsystemer	Alle ejendommens eksisterende samt nye stipladser etableres med delvis fast gulv, der er BAT-teknologi for gulvtype i stalde. Således har anlægget allerede i udgangspunktene den laveste ammoniakemission.
Køling af kanalbund	<p>Ansøger har ved etablering af staldanlægget etableret køling under kanalbunde i eksisterende smågrisestalde, løbe- og drægtighedsstalde. Anlægget er i drift og varmen genindvindes til brug i anlægget. Anlægget har i nudriften en aflæst driftstid på ca. 7500 timer.</p> <p>Dokumentation for beregnet effekt vedhæftet ansøgningen.</p> <p>Med den ansøgte udvidelse udvides anlæggets varmebehov betydeligt og ansøger ønsker at udvidelsen etableres med samme virkemiddel som eksisterende. Der er derfor valgt en lignende varmepumpe med en tilsvarende effekt. Således etableres den ansøgte udvidelse af løbe- og drægtighedsstald med en årsreduktionseffekt på 9% - 8760 timer.</p> <p>Således vil denne løsning være den mest energieffektive og derudover giver køling af gyllen i kanalbunden en mindre fordampning af ammoniak fra stalden til det omgivende miljø.</p> <p>Der skal investeres i kølepumper og det vandbårne system, og driftsomkostningerne udgøres primært af strøm til anlægget. Dette skal sættes i forhold til priserne på olie/gas/brændsel, der alternativt skulle indkøbes til opvarmning af staldanlægget. Køling af kanalbunde vurderes at være den økonomisk billigste varmekilde.</p>
Luftrens - delrens	Ansøger ønsker som alternativ til gyllekøling i nye stalde at kunne etablere luftrensning alene på den nye klimastald. Således kan der med 18 % renseseffekt 8760 tår eller min. 178 kg NH ₃ -N pr år opnås en reduktion der modsvarer yderligere etableringer og investeringer i gyllekølingssystemer eller tankoverdækninger.

<p>Mere effektiv fodring</p>	<p>Alle grise fodres med næringsstoffilpassede blandinger som skiftes gennem cyklus og vækstperiode. Desuden tilsættes enzymer til de foderblandinger, hvor det er relevant. Enzymerne forbedrer grisenes foderudnyttelse, og begrænser herved næringsstofudledningen. Foderplaner er udarbejdet i samarbejde med konsulent/foderfirma, og med anvendelse af nyeste viden indenfor foderoptimering.</p> <p>Råvareprisen taget i betragtning vil det ikke være økonomisk rentabelt at undlade optimering og næringsstoffilpasning af foderblandingerne løbende gennem perioden.</p> <p>Ansøger ønsker ikke at anvende tilpasninger på foder som virkemiddel.</p>
<p>Overbrusningsanlæg</p>	<p>Der overbruses i alle stalde, -farestalde undtaget og klimastalde ikke før grisene vejer over 20 kg! Disse undtagelser foretages af velfærdsmæssige overvejelser, idet overbrusningen vil have negativ indflydelse på grisenes temperaturregulering og lokalklima.</p> <p>Overbrusningen giver forbedret gødeadfærd hos grisene, således at overfladen med potentiel ammoniakfordampning bliver mindre.</p> <p>Overbrusningen/temperaturregulering er lovpligtig i hht. Lov om indendørs hold af søer, smågrise og slagtesvin, -der er derfor ikke lavet økonomiske afvejringer af alternativer.</p>
<p>Management</p>	<p>Danish Crowns "Code of Practice" er indført. Heri indgår afsnit om bortskaffelse af døde dyr, miljøbeskyttelse og etiske regler for svineproduktion.</p> <p>Bedriftens medarbejdere er under løbende efteruddannelse gennem kurser og ERFA-grupper.</p> <p>Der føres regnskab med vand- og energiforbrug via den årlige opgørelse fra forsyningsvæsnet.</p> <p>Antallet af dyr optælles en gang årligt ved kalenderårets slutning og indberettes til CHR- registret.</p> <p>Mekanisk udstyr, så som ventilationsanlæg og foderanlæg, kontrolleres dagligt for funktionssviqvt af medarbejderne i stalden. Der er serviceaftaler med leverandørerne på alle ventilationsanlæg og nødopluk, -således årlige tilsyn med anlæggene og styringer.</p> <p>Brankekoden fra dansk landbrug omhandlende "god produktionspraksis i primærproduktionen" følges.</p>
<p>Vand- og energiforbrug</p>	<p>Ejendommens vandforbrug er primært drikkevand til dyrene. Derudover bruges en mindre andel af vandet til rengøring i staldene.</p> <p>Alle drikkepipler er placeret over foderkrybben således at spildt vand opsamles i foderkrybben og vandspild undgås. Lovpligtig overbrusning er tids-, - og temperaturstyret, for at mindske spild. Staldene iblødsættes før rengøring for at reducere vandforbruget i besætningen.</p> <p>Elektricitet anvendes til lys, foderanlæg, ventilation og gyllekøling. Et godt klima i staldsektionerne opretholdes af ventilationen, der har et temperatur- og fugtighedsreguleret styringssystem, hvilket sikrer mod unødvendig drift af ventilatoreme. Ventilationen vedligeholdes og rengøres efter behov, så optimal effekt opretholdes, og energispild undgås.</p>

	<p>Der er tændt for lyset i staldene i dagtimerne efter behov og lovkrav.</p> <p>Der føres regnskab med vand- og energiforbrug via den årlige opgørelse fra forsyningsvæsnetsnet.</p>
Gødningsopbevaring	<p>Eks. beholder er overdækket for at mindske fordampningen af ammoniak fra beholderoverfladen. Således reduceres også regnvandsbidraget til lagertanken og antallet af transporter med husdyrgødning reduceres. Der henvises til Landbrugets Byggeblad; Teltoverdækning, beholdere, 103.04-29.</p> <p>Ny beholder etableres i udgangspunktet uden overdækning, -men forberedes til eftermontage af fast overdækning.</p> <p>Beholderen kan modstå mekaniske, termiske samt kemiske påvirkninger og dens vægge er tætte og beskyttede mod tæring.</p> <p>Lageret tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse, og gyllen omrøres kun i forbindelse med tømning eller overpumpning til vogn.</p> <p>Tanken er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn, hvilket betyder at tanken hvert 10. år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.</p>
Gødningsudbringning	<p>Gyllen afsættes til Lemvig Biogas.</p>

Bilag 8

Bilag 9 Opbevaringsbehov.

Ejer:	Kristoffer Hald
Adresse:	Damhusvej 59, 7660

	antal	pr. årsso	DE	korrektion	gyllemængde, t	t pr. DE
løbe-dr	1500		341,8		6.960	20,4
farestald	1500				2.520	
smågrise	57000	38	253,1	0,948	7.839	31,0
slagtesvin	800		16,7	0,818	334	20,0
i alt			611,5		17.653	28,9
Opbevaringskapacitet i 9 mdr.					13.239	

Afvigende indgangs- og afgangsvægt

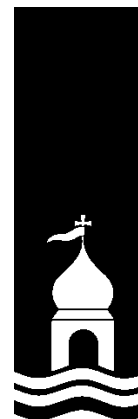
Fravænningsvægt:	7,2	
smågrise		
ind	ud	korrektion
7,2	30	0,95

slagtesvin		
ind	ud	korrektion
50	107	0,82

Landbrugets Byggeblad 95.03-03, rev. 28-10-09
DE og vægtkorrektioner senest redigeret november 2014.
DE beregnet med norm 29,6 grise/årsso.

Opbevaringskapacitet.

Opbevaringstype	Mængde pr. beholder	%-vis fordeling
Gyllebeholder	4150	31
Gyllebeholder	410	3
Ny beholder	5000	38
Ekstern lager	4000	28
		0
		0
		0
Total opbevaringskapacitet	13560	100
Opbevaringskapacitet i mdr.	9,22	

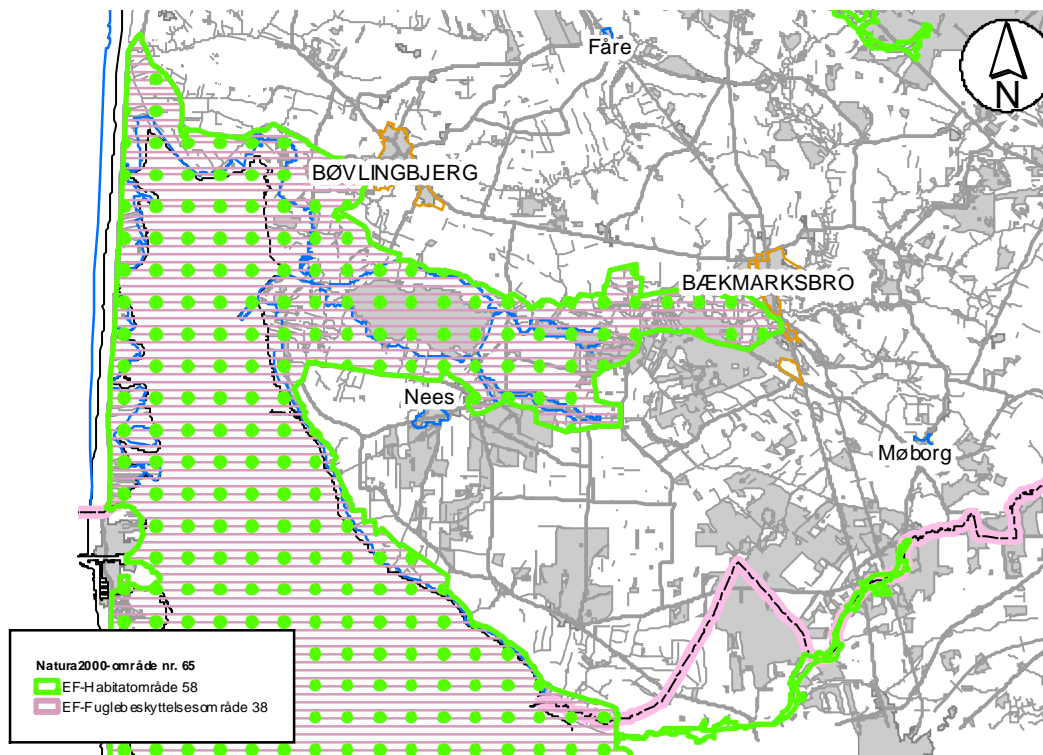

Bilag 10

Beskrivelse af Natura 2000 område nr. 65, Nissum Fjord

Natura 2000 område nr. 65 omfatter 10.967 ha (6430 ha fjord, 4.537 ha land) og udgøres af 1 EF-fuglebeskyttelsesområde (F38) samt 1 EF-habitatområde (H58).

Natura 2000 område nr. 65

Nissum Fjord ligger som en lavvandet brakvandslagune bag den smalle klittange, Bøvling Klit. Fjorden er opdelt i tre bassiner, Ydre Fjorde (Yder Fjord og Bøvling Fjord), Mellem Fjord og Felsted Kog, der afviger i økologiske kår og biologi. Ved Torsminde har Nissum Fjord forbindelse til Nordsøen via en sluse. Området nord for Torsminde fremtræder i dag som en mosaik af saltpåvirkede eller ferske græsningsarealer, høslætarealer samt ubenyttede områder, der henligger med højt græs, rørskov eller strandrørsump. Langs fjordens nord- og østside findes rørsump og strandrørsump i varierende bredde hvor især tagrør og strandkogleaks indgår. Indfjorden og Felsted Kog er omgivet af udstrakte rørskove. Fjanne Grønne, syd for Torsminde, består af strandeng, strandrørsump og strandoverdrev. Området indeholder også mindre partier med klitnatur øst for Torsmindevejen hvor vejen gennemskærer nogle af de østligste klittunger af Bøvling Klit. Mere klitnatur findes forskellige steder mellem Nørre Fjand og Felsted Odde samt på Fjandø i forbindelse med gamle strandvoldsdannelser. Ved Nørre Fjand ligger også et mindre hedeareal med både våd og tør hede. Syd for Bøvlingbjerg ligger fire søer, Indfjorden, Tangsø, Byn og Søndersund.

omgivet af ferske enge og rørsump. De fire søer huser i danske sammenhænge en meget artsrig undervandsflora.

Området ved Nissum Fjord er udpeget for at beskytte naturværdier hvor de væsentligste er selve lagunen, de omgivende strandenge og områdets forskellige søtyper. Endvidere er formålet at beskytte levesteder for en lang række arter, hvor de truede arter plettet rørvagtel, almindelig ryle, brushane, splitterne, dværgterne og vandranke er de vigtigste.

Hertil rummer området en række forskellige naturtyper med mere begrænset udbredelse, f. eks klitnaturtyper, vandløb, overdrev og skovnatur. Fuglebeskyttelsesområdet er udpeget for en lang række af yngle- og trækfugle.

Nissum Bredning er sårbart Natura 2000 område.

EF-habitatområde H58

I habitatområderne skal der sikres eller genoprettes en gunstig bevaringsstatus for de forskellige naturtyper og arter, som det enkelte område er udpeget for.

Herunder er listet de specifikke naturtyper og arter der udgør udpegningsgrundlaget for EF-habitatområdeområder nr. H58. Det foranstillede tal er artens/typens internationale nummer og de særligt truede naturtyper og arter på europæisk plan (såkaldt prioriterede) er angivet med stjerne (*):

- 1095 Havlampret (*Petromyzon marinus*)
- 1096 Bæklampret (*Lampetra planeri*)
- 1099 Flodlampret (*Lampetra fluviatilis*)
- 1103 Stavsild (*Alosa fallax*)
- 1106 Laks (*Salmo salar*)
- 1355 Odder (*Lutra lutra*)
- 1831 Vandranke (*Lurionium natans*)
- 1150 * Kystlaguner og strandsøer
- 1210 Enårig vegetation på stenede strandvolde
- 1310 Vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand
- 1330 Strandenge
- 2130 * Stabile kystklitter med urteagtig vegetation (grå klit og grønsværklit)
- 2140 * Kystklitter med dværgbuskvegetation (klithede)
- 2160 Kystklitter med havtorn
- 2190 Fugtige klitlavninger
- 2310 Indlandsklitter med lyng og visse
- 2330 Indlandsklitter med åbne græsarealer med sandskæg og hvene
- 3110 Kalk- og næringsfattige søer og vandhuller (lobeliesøer)

- 3130 Ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden
- 3140 Kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger
- 3150 Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks
- 3260 Vandløb med vandplanter
- 4010 Våde dværgbusksamfund med klokkelyng
- 4030 Tørre dværgbusksamfund (heder)
- 6230 * Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund
- 6410 Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop
- 7230 Riggær
- 9190 Stilkegeskove og -krat på mager sur bund
- 91D0 * Skovbevoksede tørvemoser
- 91E0 * Elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld

EF-Fuglebeskyttelsesområde F 38

Grundlaget for disse fuglebeskyttelsesområder er fuglebeskyttelsesdirektivet fra 1979, der har som formål at beskytte og forbedre vilkårene for de vilde fuglearter i EU. Udpegningsarterne skal være angivet på EF-fuglebeskyttelsesdirektivet bilag 1, jf. artikel 4, stk. 1 eller artikel 4, stk. 2.

De enkelte EF-fuglebeskyttelsesområder er udpeget for at beskytte en række specifikke fuglearter samt disses levesteder (jf. udpegningsgrundlaget). Fælles for fuglearterne er, at de tilhører én af to kategorier:

1. De er truede, følsomme overfor ændringer af levesteder, sjældne eller særligt opmærksomhedskrævende på anden måde.
2. De er regelmæssigt tilbagevendende trækfuglearter i antal af international eller national betydning.

Udpegningsarterne for F38 er listet nedenfor:

(artikel 4, stk. 1)

Rørdrum, Ynglefugl

Pibesvane, Trækfugl

Sangsvane, Trækfugl

Bramgås, Trækfugl

Rørhøg, Ynglefugl

Plettet rørvagtel, Ynglefugl

Klyde, Yngle- og trækfugl

Hvidbrystet præstekrave, Ynglefugl

Pomeransfugl, Trækfugl
Engryle, Ynglefugl
Brushane, Ynglefugl
Lille kobbersneppe, Trækfugl
Splitterne, Ynglefugl
Fjordterne, Ynglefugl
Havterne, Ynglefugl
Dværgterne, Ynglefugl

(artikel 4, stk. 2)

Knopsvane, Trækfugl
Kortnæbbet gås, Trækfugl
Lysbuget knortegås, Trækfugl
Pibeand, Trækfugl
Krikand, Trækfugl
Spidsand, Trækfugl
Toppet skallesluger, Trækfugl
Stor skallesluger, Trækfugl

Trusler for område nr. 65 (habitat og fuglebeskyttelsesområde)

- Naturarealerne bliver for små og for isolerede pga. tilgroning, afvanding, tilplantning og opdyrkning og der mangler spredningsmuligheder for arterne.
- Næringsstofbelastning og deraf følgende eutrofiering. Indfjorden, Tangsø, Søndersund og Byn er påvirket af næringsstoffer fra oplandet og/eller fosfor (også fra oplandet) frigivet fra søbunden. Nissum Fjords tre bassiner er påvirket af store tilledninger af næringsstoffer fra oplandet især Felsted Kog bassinet, hvor Storåen har sit udløb. På grund af den øgede belastning med næringsstoffer er ålegræssets udbredelse kraftigt reduceret fra starten af 1960erne til i dag.
- Belastning med organisk stof. Damhus Å er belastet med organisk stof.
- Miljøfarlige/forurenende stoffer. Der er konstateret forekomster af pesticider og andre stoffer som kan være problematiske i forhold til påvirkning af økosystemet i Felsted Kog og i Mellem Fjord.
- Tilgroning er både en trussel for naturtyperne og deres vegetation men også for de mange trækfugle hvis fourageringsmuligheder forringes.

- U hensigtsmæssig hydrologi. I Nissum Fjord er en slusefjord og slusepraksis har stor indflydelse på saltholdigheden og vandstanden i fjorden. I vinterhalvåret er saltholdigheden typisk meget lav grundet stor vandtilførsel fra Storåen. Saltholdighedsforholdene er afgørende for planternes udbredelse i fjorden, og store udsving kan være kritiske for planterne. Specielt strandengene er afhængige af saltvandspåvirkning, og denne naturtypes udbredelse og tilstand relaterer derfor i nogen grad til slusepraksis. Mange arter, især ynglefugle, stiller krav til vandstandsforhold, og nogle arter stiller krav til forholdsvis lav saltholdighed på ynglepladserne. Derudover er der udtørring som følge af dræning og grøftning, der udgør især en trussel mod forekomsterne af strandenge og ferske enge og påvirker dels naturtypernes tilstand samt deres kvalitet som levested og yngleplads for mange af udpegningsgrundlagets fuglearter.
- Luftbåren deposition af kvælstof overskrider laveste tålegrænse¹ (10 kg N/ha/år) for alle terrestriske naturtyper i området. Højeste tålegrænse (20 kg N/ha/år) er overskredet for mindre arealer med sure overdrev og grå/grøn klit. For Visse-indlandsklit, græs-indlandsklit, tør hede og elle-askeskov og skovbevokset tørvemose er højeste tålegrænse (20 kg N/ha/år) overskredet for hele arealet. Det samme gør sig gældende for de to sø naturtyper: søbred med småarter og kransnålalge-sø (maks. 10 kg N/ha/år).
- U hensigtsmæssig drift. Intensiv skovdrift kan medføre, at områdets meget beskedne arealer med skovnaturtyper forringes eller ødelægges.
- Invasive arter der udkonkurrerer den naturlige vegetation. Især bjerg-fyr er konstateret på flere klitnaturtyper samt på våd og tør hede.
- Fysisk påvirkning. Som en følge af nuværende og tidligere tiders reguleringer og hårdhændet vandløbsvedligeholdelse betyder, at mange af vandløbene inden for området er præget af generelt dårlige fysiske forhold. Rørdrum og i mindre grad rørhøg og plettet rørvagtel er afhængig af større forekomster af gamle rør i rørsumpen, således at rørhøst eller anden arealmæssig begrænsning af større sammenhængende rørskove kan skade arternes ynglemuligheder.
- Prædation fra især ræv og mink (især på de jordrugende vadefugle og terner). Skarv udgør en trussel for laksebestanden, fordi de jager smolten, når den vandrer fra Storåen til fjorden.

Målsætning

Den store kystlagune Nissum Fjord og de omgivende strandenge karakteriserer i Natura 2000-området. Herudover indgår der flere større søer som vigtige landskabselementer. Nissum Fjords

¹ "den belastning, hvorunder væsentlige skadelige effekter på økosystemet ikke vil forventes, vurderet ud fra den bedstetilgængelige viden".

tre bassiner (Yder Fjord, Mellem Fjord og Felsted Kog) og de større søer i området (Indfjorden, Tangsø, Søndersund og Byn) og vandløbene sikres god-høj naturtilstand. Dette forudsætter en god vandkvalitet. De marine områder bør have en under- vandsvegetation med stor horisontal og dybde udbredelse, så- ledes at der er et godt fødegrundlag for områdets mange fugle. Naturtyperne omkring Nissum Fjord sikres en god til høj natur- tilstand. Det gælder især strandenge, som arealmæssigt udgør størsteparten af den terrestriske natur. Men også områdets mindre forekomster af artsrige sure overdrev, tørre og våde he- der, klitnaturtyper og rigkær sikres en god til høj naturtilstand. Arealet af våd hede øges, og der bør, hvor det er muligt, skabes sammenhæng mellem forekomsterne. I området prioriteres le- vesteder for den nationale ansvarsart vandranke. Ligeledes pri- oriteres levesteder for de nationale ansvarsarter knop-svane, kortnæbbet gås, krikand, lysbuget knortegås, pibeand, pibesva- ne, sangsvane og spidsand samt levestederne for de nationalt truede fuglearter alm. ryle, brushane, dværgterne, plettet rør- vagtel og splitterne.

Områdets laksebestand bør sikres, således at den på sigt ikke er afhængig af udsætninger.

Bilag 11

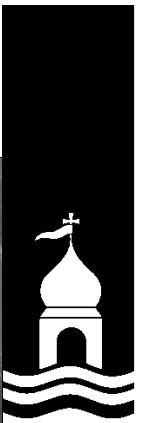
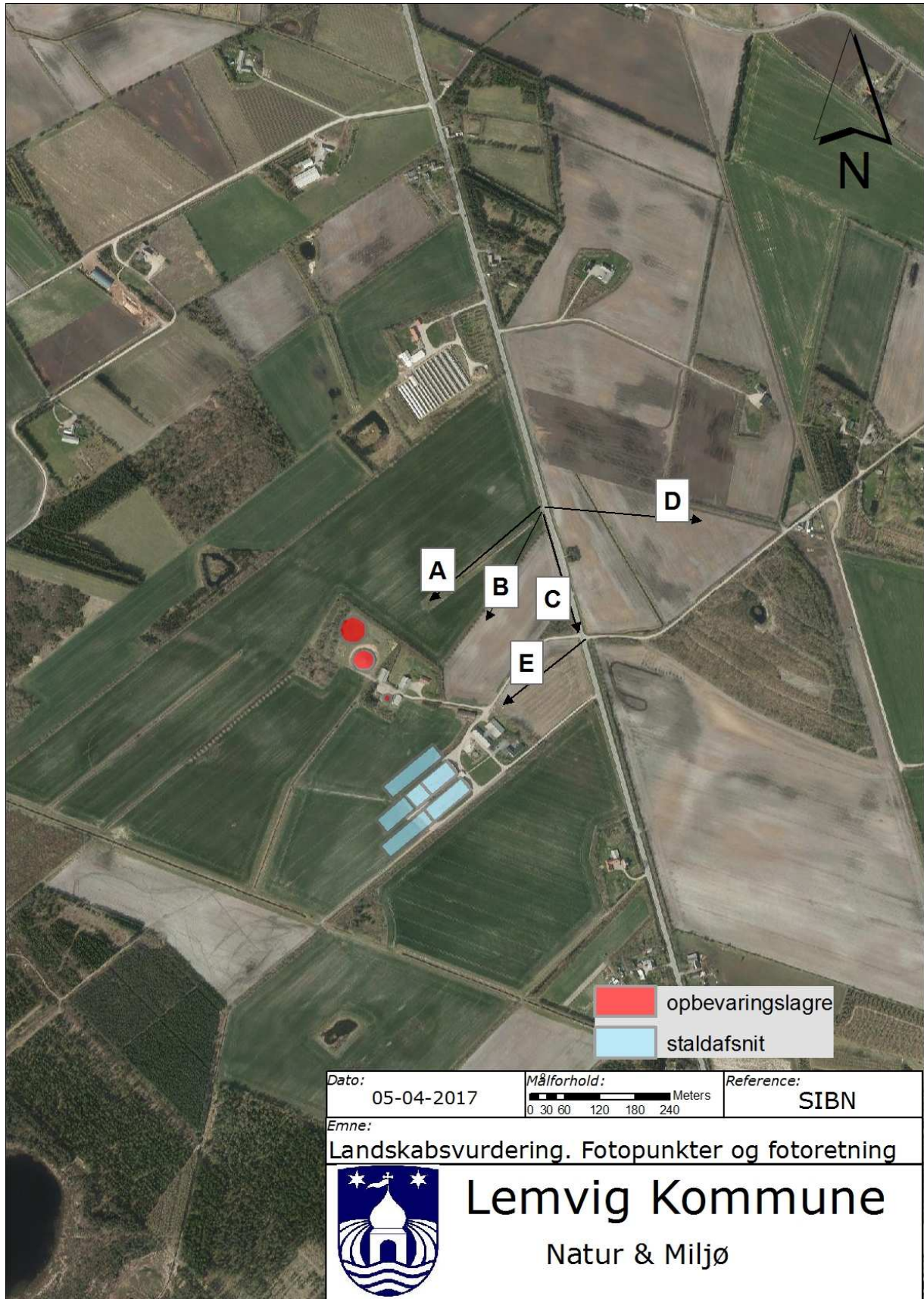

Foto A: Den eksisterende overdækkede gyllebeholder ses i centrum, bag den eksisterende beplantning. Den nye beholder placeres til højre for den eksisterende beholder, også bag beplantning. Der etableres som udgangspunkt ikke overdækning på den nye gyllebeholder. I tilfælde af, at der alligevel ønskes at etablere en teltoverdækning, bemærkes det, at den større diameter på den nye beholder gør, at overdækningen vil blive højere end på den nuværende beholder. Den foranliggende beplantning skal bevares, jævnfør vilkår.

Foto B: Læhegnet i forgrunden skærmer for indsigten til bygningsmassen på Damhusvej 59, som anes bag læhegnet i centrum af fotoet. Læhegnet er omfattet af vilkår om at bevare eksisterende beplantning.

Foto C: I forgrunden til højre ses læhegnet på foto B. I venstre side ses Damhusvej. Beplantningen i centrum af billedet er omfattet af godkendelsens vilkår om at bevare eksisterende beplantning. Bag denne beplantning anes læhegnet, som går syd om staldanlægget, og som skærmer for indsigt til ansættet fra syd. Også dette læhegn er omfattet af beplantningsvilkåret.

Foto D: I centrum af fotoet lige over trægrænsen kan kirketårnet på Møborg Kirke svagt anes. Den foranliggende skovbevoksning slører herfra i næsten fuldstændigt oplevelsen af Møborg Bakkeø. Indsigten til kirketårnet over træerne fortæller, at terrænet stiger væsentligt i retning mod kirken og giver en fornemmelse af, at man her står foran en markant geologisk formation. Afstanden til kirketårnet er cirka 2 km.

Foto E: Den ældre bygningsmasse på Damhusvej 59 i forgrunden, lade/maskinhus i højre side, rundbuehal til venstre. Selve staldanlægget ses ikke herfra, men ligger umiddelbart bag lade/maskinhus. Den nordligt placerede nye smågrisestald vil kunne anes mellem lade/maskinhus og rundbuehal. De øvrige stalde vil ikke bemærkes herfra.

